Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés és Intézkedési Terv

DURÁCZKY JÓZSEF PEDAGÓGIAI FEJLESZTŐ ÉS MÓDSZERTANI KÖZPONT

2008-2009.

A Somogy Megyei Önkormányzat Közgyűlése 2009. 02. 13-i ……. számú határozatával fogadta e.

.....	.....
Gelencsér Attila	Bogdán Péter
Somogy Megyei Közgyűlés elnöke	OKM közoktatási esélyegyenlőségi szakértő

TARTALOMJEGYZÉK

1.	**Bevezetés**	**4-**
1.1.	Törvényi szabályozás	4.
1.2.	Az Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv célja	6.
1.3.	Értékeink, küldetésünk	6.
1.4.	Az Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv prioritásai	7.
1.5.	Az Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv összefüggései a tervezett pályázati projekttel	7.
2.	**A feladat-ellátási hely társadalmi-gazdasági környezetének bemutatása**	**8.**
2.1.	Az intézmény működési és gazdasági területének társadalmi helyzete	8.
2.2.	Demográfiai mutatók alakulása a településen	9.
2.3.	Kistérségi, mikro térségi települési közoktatási hálózatban betöltött szerep	11.
3.	**Az intézmény bemutatása**	**15.**
3.1.	Intézményünk alaptevékenységei	16.
3.1.1.	Iskola	16.
3.1.2.	Óvoda	18.
3.1.3.	Különleges gyermekotthon	20.
3.1.4.	Logopédiai szakszolgálat	20.
3.1.5.	Látássérült gyermekek	22.
3.1.6.	Hallássérült gyermekek szakszolgálati ellátása	23.
3.1.7.	Konduktív pedagógiai szakszolgálat	23.
3.1.8.	Diákotthon	24.
3.2.	Kapcsolatrendszerünk	25.
3.3.	Ellátott gyermekek/tanulók létszámadatai	26.
4.	**Esélyegyenlőségi helyzetelemzés az intézményi ellátást érintően (óvoda, iskola)**	**31.**
5.	**Összefüggés az esélyegyenlőségi helyzetelemzéssel**	**36.**
5.1.	A helyzetelemzés megállapításai és a szükséges beavatkozások	36.
5.2.	A beavatkozási területek aktorainak beazonosítása, problématerületenként	37.
5.3.	Összefoglaló az intézményi HH/HHH adatok változásáról az érintett tanulók iskolai sikerességére vonatkoztatva	37.
5.4.	Elért eredmények a helyzetelemzés elkészítése óta	37.
6.	**Célmeghatározás**	**38.**
6.1.	Jövőképünk	38.
6.2.	Céljaink rövidtávon (egy éven belül)	38.
6.3.	Céljaink középtávon (három éven belül)	38.
6.4.	Céljaink hosszútávon (hat éven belül)	39.
7.	**Akcióterv**	**39.**
7.1.	Megvalósítási terv	39.
7.2.	Akcióterv beavatkozásainak összefoglalása	43.
8.	**Megvalósítás**	**45.**
9.	**Megvalósulást segítő egyéb programok**	**46.**

10.	**Kockázatelemzés**	**46.**
11.	**Monitoring, nyilvánosság, konzultáció**	**48.**
12.	**Konzultáció, visszacsatolás**	**49.**
13.	**Szankcionálás**	**49.**
14.	**Záradék**	**49.**

1. Bevezetés

Az egyenlő bánásmód elvének betartása az Európai Unió és a társadalom elvárása. Az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami feladat, törvény írja elő az emberi méltóság tiszteletben tartását, a társadalmi szolidaritás kialakítását.

- Kiemelten fontos feladat a közoktatás minden területén a diszkrimináció mentesség, a szegregáció mentesség, a sajátos nevelési igényű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelési, oktatási integrációjának segítése.
- A közoktatási intézményekben az esélyegyenlőség megteremtése, az egyenlő hozzáférés biztosítása elengedhetetlen feltétele a sajátos nevelési igényű, ezen belül a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai sikereihez, hiányaik leküzdéséhez.
- Az SNI gyermekeket oktató, nevelő, fejlesztő intézmények kiemelt feladata volt és ma is az, hogy a gyermek a magával hozott különbségeit, hátrányait csökkenteni tudja. A gyermek fejlődése érdekében a család, a szülő tud legtöbbet tenni. A speciális nevelő-oktató intézmények fő feladata a SNI, a hátrányos helyzetű gyermekek és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyeinek javítása.

Az óvodai illetve iskolai nevelésben-oktatásban egyik fontos feladat a szegregáció megszüntetése, a diszkriminációmentes nevelés-oktatás gyakorlatának megvalósítása. A nevelési-oktatási intézmények feladata, hogy a gyermekek számára érték legyen más társadalmi csoportok szokásainak hagyományainak megismerése, az egyes gyermekek hátrányainak csökkentése és egyenlő esélyeinek biztosítása.

1.1. Törvényi szabályozás

A 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról kimondja, hogy:

Az Országgyűlés elismerve minden ember jogát ahhoz,

hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen,

azon szándékától vezérelve, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára,

kinyilvánítva azt, hogy az esélyegyenlőség előmozdítása elsősorban állami kötelezettség,

tekintettel az Alkotmány 54. § (1) bekezdésére, 70/A. §-ára, valamint a Köztársaság nemzetközi kötelezettségeire és az európai közösségi jog vívmányaira a következő törvényt alkotja:

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § Az egyenlő bánásmód követelménye alapján a Magyar Köztársaság területén tartózkodó természetes személyekkel, ezek csoportjaival, valamint a jogi személyekkel és a jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekkel szemben e törvény rendelkezései szerint azonos tisztelettel és körültekintéssel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével kell eljárni.

2. § Az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozó, külön jogszabályokban meghatározott rendelkezéseket e törvény rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni.

Az alábbi paragrafusokban pedig az oktatási-nevelési folyamatokban határozza meg az egyenlő bánásmód, esélyegyenlőség szempontjait:

27. § (1) Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre,
a) amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy
b) amelynek megszervezéséhez az állam
ba) közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, vagy
bb) közvetve - így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján - hozzájárul (a továbbiakban együtt: oktatás).
(2) Az egyenlő bánásmód követelményét az (1) bekezdésben meghatározott oktatással összefüggésben érvényesíteni kell különösen
a) az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
b) az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
c) a teljesítmények értékelése,
d) az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
e) az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
f) a kollégiumi elhelyezés és ellátás,
g) az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása,
h) a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint
i) az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.
(3) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti különösen valamely személy vagy csoport
a) jogellenes elkülönítése egy oktatási intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,
b) olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásához, az állami vizsgák letételéhez szükséges, az általában elvárható felkészítés és felkészülés lehetőségét.
(4) Az oktatási intézményekben nem működhetnek olyan szakkörök, diákkörök és egyéb tanulói, hallgatói, szülői vagy más szervezetek, amelyek célja más személyek vagy csoportok lejáratása, megbélyegzése vagy kirekesztése.

28. § (1) Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha az oktatást csak az egyik nembeli tanulók részére szervezik meg, feltéve, hogy az oktatásban való részvétel önkéntes, továbbá emiatt az oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri.
(2) Nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ha
a) közoktatási intézményben a szülők kezdeményezésére és önkéntes választása szerint,
b) felsőoktatási intézményben a hallgatók önkéntes részvétele alapján

olyan vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló, továbbá kisebbségi vagy nemzetiségi oktatást szerveznek, amelynek célja vagy tanrendje indokolja elkülönült osztályok vagy csoportok alakítását; feltéve, hogy emiatt az oktatásban résztvevőket semmilyen hátrány nem éri, továbbá ha az oktatás megfelel az állam által jóváhagyott, államilag előírt, illetve államilag támogatott követelményeknek.
(3) A 27. § (2) bekezdésének a) pontjától a nyelvi vagy kulturális önazonosság megőrzését szolgáló, illetve egyházi, kisebbségi vagy nemzetiségi oktatási intézmény tekintetében jogszabály eltérően rendelkezhet.

29. § Törvény vagy törvény felhatalmazása alapján megalkotott kormányrendelet az iskolarendszeren belüli, valamint az iskolarendszeren kívüli oktatásban részt vevők meghatározott körére - az oktatással, képzéssel összefüggésben - előnyben részesítési kötelezettséget írhat elő.

Az Oktatás és Kulturális Minisztérium (OKM) egyebek mellett a közoktatásról szóló 1993. LXXIX. törvény 89. §-a értelmében írandó megyei közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv kapcsán különösen a közoktatás terén megvalósuló esélyegyenlőség előmozdítását kívánja ösztönözni. A legfrissebb kutatások szerint a közoktatásban jelen lévő szegregációs és szelekciós mechanizmusok korlátozzák az egyenlő hozzáférést a minőségi oktatáshoz, és továbbmélyítik a társadalmi különbségeket. A jelenség nem csak a hivatkozott törvény kapcsán vet fel kérdéseket, hanem gyengíti a társadalmi kohéziót és rontja Magyarország versenyképességét.

1.2. Az Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv célja

Az intézményi Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervének alapvető célja, hogy biztosítsa az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését.
Az oktatási szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosításán túl célul tűzzük ki az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.

<u>Célunk az, hogy oktatási intézményben érvényesüljön</u>

- az SNI gyermekek, tanulók sérülés specifikus fejlesztése minden lehetséges esetben, előkészítve ezzel a sikeres integrációt,
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának elősegítése,
- a minőségi oktatás feltételeinek megteremtése az egyenlő hozzáférés biztosítása valamennyi tanulónk számára,
- a sikeres integráció előkészítésének biztosítása.

1.3. Értékeink, küldetésünk

- Intézményünk sajátossága, hogy csak sajátos nevelési igényű gyermekeket/tanulókat lát el (hallássérültek, mozgássérültek, látássérültek, beszédfogyatékosok.)

- A szervezeti összetettségből (korai fejlesztés, óvoda, iskola, kollégium, szakszolgálatok) adódóan az ellátottak életkori intervalluma 0-20 év.
- Az összetett ellátás kívánalmai szerint fő feladatunknak tartottuk és tartjuk, hogy a sérülés megállapításának pillanatától a sérülés specifikus ellátásokon belül az egyéni igényekhez igazodó legjobb fejlesztést kapja a gyermek/tanuló.
- A logopédiai óvoda/iskola súlyos beszédfogyatékos gyermekek/tanulók számára teremt esélyt átmeneti szegregációval a többségi intézményekbe való integrálásra.
- A korai gondozás sajátossága, hogy bizonyos „életmód" nevelést is tartalmaz – „Hogyan foglalkozzam, hogyan neveljem a sérült gyermekemet?" – hangsúlyozottan nyújt segítséget a HH/HHH gyermekeknek és az őket nevelő szülőknek, családoknak.
- Az intenzív családi terápia – valamennyi általunk gondozott fogyatékossági területen – (intézményünkben 3-4 napos itt lakással, erre kialakított családi apartmanokban) is ezt segíti.
- A hallássérült iskolai tagozaton „szülőklub" jellegű, tagozati szintű szülői értekezleteket tartunk. (Ezeken az alkalmakon az otthoni tanulást segítő módokat mutatjuk be a szülőknek. Gondot jelent, hogy sajátos módon éppen a HH/HHH tanulóink szülei nem jelennek meg szülői értekezleten, szülői fórumokon. Ezen az égető gondon enyhítendő, kihelyezett települési szülői értekezletet tartottunk abban a térségben, ahol a legsúlyosabb problémák merültek fel ezen a téren.)
- A települési családsegítőkkel, gyermekvédelmi szakszolgálatokkal, jegyzőkkel kialakított jó munkakapcsolat lehetőséget ad arra, hogy közös erővel megszüntessük a 250 óránál magasabb hiányzásokat.

1.4. Az Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv prioritásai

- Bekapcsolódás az IPR képzésbe.
- Az új tanulás szervezési módok széleskörű beépítése a sérülés specifikus tanítási/tanulási módszerekbe, módszeres eljárásokba.
- A tanulók képességeinek függvényében a speciális szakiskolai továbbtanulás arányának csökkentése, a szakiskolai beiskolázások emelése.
- Bár a beszédfogyatékos, részképesség zavaros tanulóinkkal kapcsolatban még nem rendelkezünk továbbtanulási adatokkal (felső tagozat csak a 2008/2009-es tanévben indult), számukra célként fogalmazható meg a szakiskolai illetve az érettségit adó – elsősorban szakközépiskolai – képzésbe való bekerülés.
- A HH/HHH tanulók hiányzásainak csökkentése.

1.5. Az Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv összefüggése a tervezett pályázati projekttel

- A heterogén összetételű csoportokban a különböző képességprofilú tanulók felzárkóztatása különös tekintettel HH/HHH tanulókra csak széles körűen ismert és alkalmazott újszerű tanulás-

szervezési módszerekkel (kooperatív technikák, kompetencia alapú oktatás, differenciált tanulás-szervezés, stb.) lehetséges. A pályázati keretek adnak lehetőséget a pedagógus-gyógypedagógus kollégák magas számú tanfolyami beiskolázásra.

- A HH/HHH-s gyermekek/tanulók nevelése, oktatása terén az egyéni fejlesztési tervekre alapozva célozhatjuk meg a felzárkóztatást. Ennek a tevékenységnek fejlesztő eszközben, oktatási segédeszközökben megnövekedett igénye van. A pályázati keretek lehetőséget adnak e téren történő fejlesztésre is.
- Az IKT alkalmazásának kiterjesztésével hatékonyabbá válik az egyénre szabott, az intézményben oktatott, fejlesztett gyermekek sérülésére koncentráló oktatás/nevelés. (saját tananyagok összeállítása, alkalmazása az oktatás/nevelés folyamán).

2. A feladat-ellátási hely társadalmi-gazdasági környezetének bemutatása

2.1. Az intézmény működési és gazdasági területének társadalmi helyzete

Kaposvár a Dél-Dunántúl földrajzi középpontjában, a Kapos folyó völgyében fekszik. Somogy megye székhelye, 1990. december 1. óta pedig megyei jogú város. A város népességszáma több mint 68 ezer fő. Vonzáskörzetével együtt kb. 114 ezer ember veszi igénybe egyes szolgáltatásait. A Kaposvári Kistérséghez 74 település tartozik, központja Kaposvár város.

Kaposvár belterülete több mint 2919 hektár, a teljes közigazgatási területe pedig 11389 hektár. A központi belterületen kívül jelentős népességszámú városrészek, a valamikori önálló települések, Toponár, Kaposfüred, Töröcske, Szentjakab található. Kevesen laknak még Fészerlakon és Répáspusztán. A zártkertek viszonylag nagy területein kettőezernél több ember lakik.

Kaposvár városszerkezete a XIX. sz. végétől tervezett formában alakult. A történelmi városmag 2-3 szintes épületei között vannak a jelentős közintézmények. A lakótelepek a belvárostól északnyugatra lévő területeken épültek, a város széli és a Kapos folyó déli oldalán lévő városrészek családi házas beépítésűek. Az ipari területek a keleti és nyugati városrészekben találhatók.

A megyeszékhely a szerepkörének megfelelő teljes közigazgatási, oktatási, egészségügyi, kulturális, sport intézményi ellátottsággal rendelkezik, és a megye gazdaságának központja.

A Dél-Dunántúl **földrajzi középpontjában** fekvő település **mezőgazdasági területek központja** volt egész történelme során.

Ma Kaposvár **megyei jogú város,** püspöki székhely és egyetemi város, amely lüktető életet él.

A helyi hagyományok és örökségek gazdagságából táplálkozva **a kulturális és a művészi élet** központjává vált. Művészeti együttesei országhatáron túl is ismertek. Nemzetközileg elismert alkotómunka folyik a Csiky Gergely Színházban. A város híres szülöttei: Rippl Rónai József és Vaszary János. A számos rangos kulturális és művészeti rendezvényeken kívül sokszínű és gazdag sportprogramokkal teszi kellemessé a lakosok és a városba látogató vendégek szabadidejét. Az idegenforgalom egyik húzóereje a lovas hagyományok és a gyógyhatású termálvíz, illetve a város környékén található zselici erdők, tavak, amelyek közül kiemelkedik a Deseda-tó. „Somogyország fővárosának” rendkívül szép eklektikus és szecessziós épületegyüttesei is figyelmet érdemelnek.

Az elmúlt évtizedben Kaposvár **a régió egyik legjelentősebben fejlődő gazdasági és kereskedelmi központjá**vá alakult.

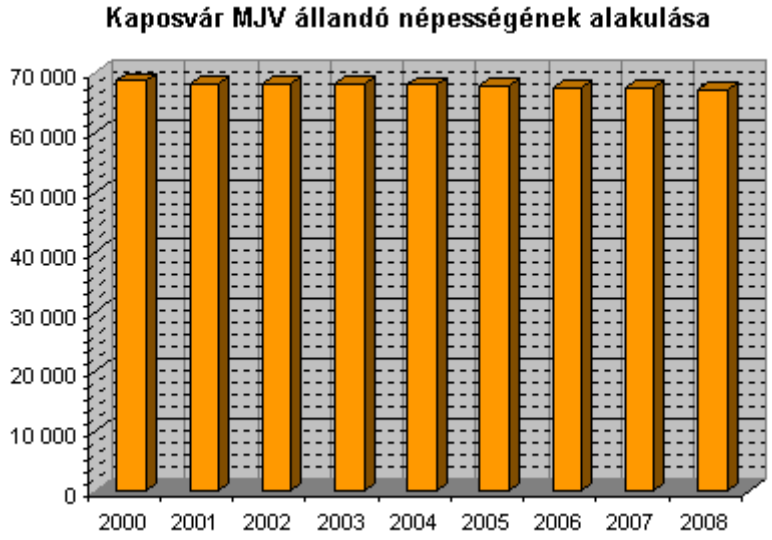
Kaposvár legtöbb iparűzési adót fizető vállalkozásai 2007-ben:

1. Magyar Cukor Zrt.
2. Kométa 99 Zrt.
3. OTP Bank Nyrt.
4. Videoton Holding Zrt.
5. Tesco-Globál Zrt.
6. Magyar Telekom Nyrt.
7. Kaposvári Villamossági Gyár Kft.
8. E-On Dél-Dunántúli Áramszolgáltató Zrt.
9. NABI Real-Estate Holding Kft.
10. SEFAG Erdészeti és Faipari Zrt.
11. Kaposvári Városgazdálkodási Rt.
12. Kapos Atlas Gépgyár Kft.
13. Betonút Zrt.
14. Kaposvár-Tüskevári Kft.
15. Terra-Danubia Zrt.
16. Hungaropharma Zrt.
17. Kaposvári Vízművek Kft.
18. Kapos-coop Zrt.
19. Magyar Posta Rt.
20. Strabag Építıipari Zrt.

Forrás: Kaposvár MJV Önkormányzata, 2008. január

2.2. Demográfiai mutatók alakulása a településen

	0 - 1		2 - 5		6 - 13		14 - 17		18 - 29		30 - 55		56 - 59		60 -		Összesen
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	
2008	626	594	1.284	1.215	2.556	2.427	1.514	1.526	5.096	5.181	12.405	13.493	1.802	2.319	5.722	9.396	67.156
2007	671	631	1.274	1.214	2.587	2.490	1.484	1.528	5.377	5.477	12.347	13.459	1.772	2.229	5.631	9.254	67.425
2006	672	607	1.277	1.242	2.625	2.532	1.493	1.453	5.619	5.724	12.324	13.465	1.661	2.125	5.571	9.126	67.516
2005	636	582	1.241	1.241	2.719	2.660	1.504	1.384	5.934	6.070	12.392	13.454	1.591	2.082	5.473	8.990	67.953
2004	621	598	1.242	1.201	2.813	2.710	1.481	1.363	6.163	6.251	12.293	13.516	1.615	1.959	5.401	8.847	68.074
2003	631	619	1.236	1.180	2.822	2.782	1.542	1.415	6.278	6.312	12.325	13.564	1.590	1.887	5.347	8.751	68.281
2002	631	612	1.228	1.152	2.874	2.820	1.531	1.440	6.354	6.427	12.299	13.559	1.617	1.910	5.247	8.561	68.262
2001	591	584	1.235	1.150	2.945	2.847	1.552	1.490	6.448	6.550	12.291	13.541	1.614	1.873	5.152	8.463	68.326
2000	583	581	1.286	1.201	2.973	2.865	1.569	1.573	6.543	6.568	12.421	13.686	1.531	1.860	5.111	8.375	68.726

A népesség 14,4 %-a gyermekkorú (0-14 éves), közel tízezren vannak. A városban közel négyezer fő 15-19 év és közel tízezer 20-29 év közötti. Így a lakosság 19,7 %-a gyermek- vagy fiatalkorú. A 30-49 évesek (19 013 fő) aránya magas, míg az idősebbek aránya (50-64 év között) 21,9 %. A kedvező korstruktúra következménye a munkaképes korú népesség viszonylag magas aránya.

Kaposváron a Magyar Államkincstár adatai alapján fogyatékossági támogatásban közel 4000 fő részesül. Ugyanakkor a civil szervezetek összesen 13.900 főt tartanak nyilván azok közül, akik valamilyen fogyatékossággal rendelkeznek.

Kaposvár előreszámított népessége az alacsony hipotézis alapján 2015-ben 65300, a közepes szerint 68100, a magas változat teljesülése esetén pedig 70800 fő lesz (Központi Statisztikai Hivatal Somogy Megyei Igazgatóságának adatai). Legnagyobb valószínűsége a közepes változat bekövetkezésének van, amely **enyhén csökkenő létszám mellett jelentős mértékű elöregedést mutat.**

2.3. Kistérségi, mikrotérségi, települési közoktatási hálózatban betöltött szerep bemutatása a közszolgálatok elérhetősége szempontjából

Kaposvári kistérség

Alsóbogát	Juta	Ráksi
Baté	Kaposgyarmat	Sántos
Bodrog	Kaposhomok	Simonfa
Bőszénfa	Kaposkeresztúr	Somodor
Büssü	Kaposvár	Somogyaszaló
Cserénfa	Kazsok	Somogygeszti
Csoma	Kercseliget	Somogyjád
Csombárd	Kisgyalán	Somogysárd
Ecseny	Magyaratád	Somogyszil

Edde	Magyaregres	Szabadi
Felsőmocsolád	Mernye	Szentbalázs
Fonó	Mezőcsokonya	Szentgáloskér
Gadács	Mosdós	Taszár
Gálosfa	Nagyberki	Újvárfalva
Gölle	Orci	Várda
Hajmás	Osztopán	Zimány
Hetes	Patalom	Zselickislak
Igal	Polány	Zselicszentpál

A 244/2003. (XII. 18.) Korm. rendelet alapján létrejött 4404. sz. Kaposvári kistérség Somogy megye középső részén helyezkedik el. Nyugati irányban kiterjedésének határa a Belső-Somogy, délről és keletről a megyehatár, északról pedig az Igal-Polány-Felsőmocsolád vonal zárja le. A térségben 3 város (Kaposvár, Nagybajom, Kadarkút) található. A kistérség központja és egyben legnépesebb települése Kaposvár város, 67.156 fő lakosával.
A kistérség összességében az ország többi kistérségével összevetve átlagos helyzetűnek minősíthető.
A Kaposvári statisztikai kistérség területén 3 db. önszerveződés útján létrejött ún. mikrotérség található, az Igali, a Kaposvár-Somogyjádi és a Zselici mikrotérség.
A kistérségben sváb, német, horvát és cigány kisebbség él. A németül beszélő emberek száma egyre kisebb, sváb nemzetiségű lakos nagyobb számban Ecsenyben él. **Kaposváron német és horvát kisebbségi önkormányzat működik. A cigány származású lakosság a legtöbb településen megtalálható.**

A kistérség az **alacsony infrastrukturális fejlettsége** miatt nem tudott erős tőkevonzó képességgel rendelkező területté válni, így a térség iparilag fejletlen. Ebből fakadóan viszont környezetvédelmi szempontból kedvező az állapota, a környezetet nagy fokban károsító üzem gyakorlatilag nincs.

A Kaposvári **kistérségbe nem vezet autópálya, két elsőrendű főútvonal csatlakozik egymásba (67-es, 61-es) Kaposváron.** A többi település egy része közvetlenül kapcsolódik az elsőrendű utakhoz, nagyobb mértékben viszont csak másodrendű utakon közelíthetők meg. Magas a zsáktelepülések száma. Mindez a szállítás feltételeit nagyban megnehezíti, a termékek piacra jutását, a kereskedők és az áruk térségbe-, és térségből eljutását akadályozza.
A belterületi úthálózat kiépítettsége tekintetében a térségen belül jelentős eltérés tapasztalható. A kistelepüléseken a burkolt, aszfaltozott utak aránya magas, azonban azok

állapota felújításra szorul. A kis településeket egymással összekötő utak állapota nagyon rossz minőségű, hiányoznak a mezőgazdasági utak, melyek tehermentesítenék a közúti forgalmat bel-, és külterületen egyaránt.

A településeken belüli és külső kerékpárút-hálózat az igényekhez képest kiépítetlen, holott a turizmus lehet az egyik fejlesztési irányvonal, különösen a zselici falvakban.

A térség vezetékes gázzal való ellátottsága jónak mondható. A város környékén 36-40 település továbbra is fenntartja szennyvízcsatornázás beruházási igényét. Eredetileg egy regionális rendszert akartak létrehozni Kaposvár központtal.

A térség meghatározó adottsága a megyeszékhely jelenléte.

Kaposvár gyakorlatilag a kistérség iparának központja (**ipari parkokkal rendelkezik**), de kiemelhető az **erős tudományos és oktatási háttér** (felsőoktatás, iskolaváros jelleg), a **fejlett kulturális élet**, a város nemzetközi kapcsolatai, a térségi és megyei hatókörön is túlmutató funkciók.

A megyeszékhely e meghatározó szerepe ugyanakkor több tekintetben kiemeli a kontrasztot a város és a térség községei között. **Az ipari tevékenységen túl az intézmények (köztük az oktatási intézmények) többségében Kaposvárra koncentrálódnak, a vállalkozások számát tekintve is, a többi település nagy része vállalkozáshiányosnak minősíthető.** Különösen hiányoznak a szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások, aminek oka a tőkehiányban és a vásárlóerő hiányában keresendő, de alacsony a termelő tevékenységet folytató vállalkozások száma is.

A meglévő iparnak a **feldolgozóipari ága jelentősebb**, mely viszont piacvesztés miatt került kedvezőtlen gazdasági helyzetbe.

A kistérség településein meghatározó a mezőgazdasági tevékenység, amihez az adottságok (pl. a termőföld minősége) összességében megfelelőek, illetve a megyei átlagnál jobbak. Évszázados hagyományokkal rendelkezik az állattenyésztés, erdő- és vadgazdálkodás. Magas az erdőterületek aránya. Helyenként már megjelentek a környezetkímélő tájjellegű mezőgazdaság és a biogazdálkodás csírái, de kezdenek kialakulni a gyógynövénytermesztés szervezeti keretei is.

A mezőgazdasági nagyüzemek megszűnésével és a privatizációval jellemzővé vált, hogy a gazdaságok elaprózott parcellákon gazdálkodnak, korszerűtlen a technikai hátterük, fejlődésüket gátolja a tőkehiány, az alacsony jövedelmezőség.

A térség fő erőssége a táji-természeti adottságok. A kistérség környezetvédelmi helyzete összességében kedvezőnek ítélhető.

Kaposvár városában, helyben elérhetők a közoktatási ellátások, a szakszolgálati, szakmai szolgáltatási, gyermekjóléti alap- és szakellátások.

A városi önkormányzat fenntartásában egy önálló egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény működik, a Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Diákotthon és Módszertani Központ. Az intézmény elsősorban enyhe értelmi fogyatékos, továbbá középsúlyos értelmi fogyatékos, autista, halmozottan fogyatékos gyermekek, tanulók, óvodai, iskolai, speciális szakiskolai felkészítését látja el.

A városi önkormányzat fenntartásában működő Gyöngyfa Napközi Otthon az iskoláztatásból kikerülő középsúlyos értelmi fogyatékos, autista, halmozottan fogyatékos fiatalok további fejlesztését látja el.

Az utóbbi időben egyre több sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló integrált fejlesztését vállalják fel a város óvodái, iskolái.

Az óvodák 1998 óta, az iskolák 1999 óta látnak el gyógypedagógiai fejlesztést utazó gyógypedagógussal.

A város középfokú iskoláiban integrált nevelés keretében folytatják tanulmányaikat a testi és érzékszervi fogyatékos tanulók.

A Kaposvár város Megyei Jogú Önkormányzat által fenntartott Nevelési Tanácsadó a beilleszkedési, magatartási rendellenességgel, tanulási nehézséggel küzdő tanulók szűrését, fejlesztését, az iskolaérettség vizsgálatát látja el. Évente 400-500 gyermek speciális fejlesztését vállalja fel. Együttműködik a kistérséggel, szolgáltatásait tekintve.

A nem önkormányzati fenntartású Napsugár Gyógypedagógiai Tanácsadó, Korai Fejlesztő Központ, Óvoda és Fejlesztő Iskola, a korai fejlesztést és gondozást, a fejlesztő felkészítést, az autista tanulók képzését és rehabilitációját vállalta fel.

A városban működik a megyei önkormányzati fenntartású Duráczky József Pedagógiai Fejlesztő és Módszertani Központ, mely a siket, nagyothalló és beszédfogyatékos gyermekek, tanulók óvodai, iskolai nevelését-oktatását biztosítja.

3. Az intézmény bemutatása

Az 1886 júliusában megrendezett II. Országos és Egyetemes Tanügyi Kongresszus határozatai nyitottak utat a gyógypedagógiai szakterület szervezeti és tartalmi fejlődéséhez. Az intézmények sorában az elsők között jött létre egyrészt társadalmi adakozással, másrészt állami tanerő alkalmazásával, a kaposvári siketnéma iskola a Sétatér utca 6. sz. házban 1897-ben.

Jelenlegi helyén 1902. szeptember 20-án kezdődött meg az oktatás.

Az intézmény a Dél-Dunántúli régió, Somogy megye, a megyeszékhely Kaposvár MJV földrajzi középpontjában helyezkedik el, közlekedési szempontból jól megközelíthető helyen

A gyógypedagógiai intézmény a folyamatos fejlesztések eredményeként személyi és tárgyi vonatkozásában is alkalmassá vált arra, hogy széleskörű, komplex ellátást nyújtani képes módszertani központ legyen.

Intézményünk fenntartója: A Somogy Megyei Önkormányzat

Típusa: Többcélú, közös igazgatású közoktatási intézmény

Alaptevékenységei:

- hallássérültek óvodai nevelése
- hallássérültek iskolai nevelés 1-8 évfolyam
- beszédfogyatékosok óvodai nevelése
- beszédfogyatékosok iskolai nevelése 1-8.
- pedagógiai szakszolgálat működtetése (utazótanári, korai gondozás, logopédia, konduktív pedagógia)
- pedagógiai szakmai szolgálat működtetése

Az intézet történetének a fejlődés szempontjából kiemelkedő évei:

- 1930 nyarán felépült az egyemeletes úgynevezett „keleti szárny”
- 1954 novemberétől kétemeletes épületben folyt a gyógypedagógiai tevékenység
- 1959 őszén megnyitotta kapuit a Süketnémák Dunántúli Központi Óvodája
- 1981-ben 16 tantermes új iskolaépülettel bővült az intézmény
- 1982-ben a MTESZ-től megvásárolt területen sportpálya, sportudvar épült
- 1984-ben befejeződött a diákotthoni épületrész felújítása
- 2003-2006-ban megtörtént a kollégiumi épület rekonstrukciója, új szárnnyal és hidroterápiás tanmedencével bővült az épületegyüttes.
- A lehetőségek kezdetétől a gyermekek egészségügyi ellátását szakorvosok alkalmazásával „házon belül” oldotta meg intézményünk. Gondot fordítunk a gyermekek rendszeres egészségügyi szűrésére, ellenőrzésére. Jól szervezett és rendszeres a fül-orr-gégészeti, szemészeti, orthopédiai, gyermekorvosi ellátásunk. A szakorvosok, ápolók, pszichológus, mentálhigiénés szakember team munkában dolgozik együtt.

- Jelentős előrelépést jelentett – mind egészségügyi, mind pedagógiai vonatkozásban – az önálló audiológiai állomás létrehozása. Mára rendelkezésünkre áll a gyermekek korszerű audiológiai ellátásához szükséges valamennyi berendezés és személyi feltétel.

3.1. Az intézmény alaptevékenységei

3.1.1. Iskola

Az iskolai tagozatunk 1-8. évfolyamán hallássérültek (ép intellektusúak, halmozottan fogyatékosok), beszédfogyatékosok és organikus okra visszavezethető beszéd-, nyelvfejlődés, vagy viselkedés fejlődésének zavarával küzdők nevelése, oktatása történik.

Az általános iskoláskorú hallássérültek intézményi hátterű integrációját – mely valószínű az országban egyedül álló, az 1997/98-as tanévtől kezdődően szervezzük meg. Jelenleg 4 tanulónk (5., 7., 8. osztály) vendégtanulói státuszban a Kaposvári Egyetem Gyakorló Általános Iskolában végzi tanulmányait, utazótanári megsegítéssel, rehabilitációs és szakszerű felkészítő órák biztosításával. A diákotthoni ellátást az intézményben veszik igénybe.

Az enyhe értelmi fogyatékos hallássérült tanulóink közül a jó kommunikációs képességű, kiegyenlített intelligencia struktúrájú tanulók, ép intellektusú társaik számára szervezett osztályokban tanulnak. Ezt a „belső" integrációt – a hallássérült iskolai tagozaton általánosan bevezetett képzési sajátosság – az egyéni fejlesztési tervek szerinti oktatás segíti. Az egyéni haladási ütemű fejlesztés szervezeti keretét a hagyományos osztálykeret felbontásával alakítottuk ki – nagyszámú kiscsoportos foglalkozás működik a teljes osztályt érintő foglalkozások mellett. A teljes osztálykeretű órákon tevékenység központú, kooperatív technikákat alkalmazva lehetséges az utóbbi években nagyon heterogénné váló csoportok (egy csoporton belül ép intellektusú hallássérültek, ép intellektus mellett neurogén tanulási zavarral küzdők, enyhe fokban értelmi fogyatékosok) oktatása/nevelése.

Gyakran okoz óraszervezési nehézséget, hogy szinte valamennyi tanulócsoportunkban van olyan tanuló, aki a közös tevékenységben is igényli a személyre szóló vezetést, megsegítést. Megoldást jelentene ezekben az esetekben a pedagógiai/gyógypedagógiai asszisztens bekapcsolása a tanítási/tanulási folyamatba. Sajnos létszámkorlát az iskolai tagozatokon nem teszi lehetővé az asszisztensek alkalmazását. A teljes tantárgyi rendszert átfogó képességcsoportos oktatás kialakítását is gátolja a pedagógiai munkát közvetlenül segítő szakemberhiány.

Az enyhe fokban értelmi fogyatékos hallássérült tanulók közel felének oktatása külön szervezett csoportban folyik. Számukra egyéni képességek alapján biztosítják az átjárást az ép intellektusú hallássérültek osztályaiba, többek között történelem, angol, matematika órákon. Testnevelés óráik minden esetben közösek ép intellektusú társaikkal.

A logopédiai iskolai tagozaton 1-5. évfolyamig, 10 tanulócsoportban történik az oktatás. A tanulók osztályba sorolása kizárólag az illetékes szakértői bizottság szakvéleménye alapján történhet. A részletes vizsgálatok alapján megfogalmazott fejlesztési tanácsok, a kórkép súlyossága/összetettsége dönti el, hogy a párhuzamos tanulócsoportok közül melyikbe kerülhet az érintett tanuló.

Az 1. évfolyamon induló 2 párhuzamos osztály egyike nyújtott első osztály (2 év alatt végzik el az 1. évfolyam anyagát). A harmadik évfolyam befejezése után a tanulók nagy része a többségi általános iskolában folytatja tanulmányait. A 4. és 5. évfolyamon csak 1-1 osztály indul.

A logopédiai iskolai tagozat osztályai lehetőséget nyújtanak hallássérült tanulók befogadására, megvalósítva ezzel a „belső" integrációt. Jelenleg 9 hallássérült gyermek – köztük 2 fő cochlea implantált – tanul különböző osztályfokban ép hallású társaikkal együtt. Számukra ez jó előkészítést jelent a többségi iskolai integrációhoz.

Infrastrukturális háttér

A 80 –as évek elején átadott három szintes iskolaépület kényelmesen be tudta fogadni a hallássérült gyermekeket. Az azóta eltelt időben azonban lényegesen – bár fokozatosan – megváltozott az iskolába járó hallássérült, illetve beszédfogyatékos gyermekek aránya: a hallássérült gyermekek száma csökkent, a beszédfogyatékos gyermekek aránya nőtt. Az osztálylétszámok emelkedtek, a viszonylag kis alapterületű tantermekben egyre nehezebb elhelyezni a 12-14 fős tanulócsoportokat.

Az iskola létszáma szükségessé tette, hogy az eredetileg egyéni fejlesztő szobáknak készült helyiségeket is tanteremként használják a kis létszámú hallássérült csoportok számára.

Időközben változtak a törvényi előírások is, nagyobb hangsúlyt kapott az esélyegyenlőség, az akadálymentesítés. Iskolaépületünk ezeknek az előírásoknak nem felel meg, nincs lift, megfelelő számú és nagyságú mellékhelyiség (pl.) a mozgássérültek számára.

A folyamatos fejlesztések és pályázati lehetőségek kihasználásának eredményeként, az iskola megfelelő számú számítógéppel rendelkezik, több kolléga dolgozik interaktív táblával. Elektromos hálózatunk azonban nem mindig bírja el a fokozott terhelést, hiszen tervezésekor még nem volt kitéve ilyen mértékű igénybe vételnek.

További komoly problémát jelent, hogy a tantermek árnyékolása sem megoldott (reluxa hiánya), a fa nyílászárók az elöregedés következtében többnyire beáznak, a keretek és a fal között esetenként befolyik a víz.

Az aljzatburkolatot (pvc) a „Szülők-nevelők bálja" bevételéből két év alatt majdnem mindenhol sikerült laminált parkettára cserélni, amivel lényegesen javíthatták a gyermekek iskolai környezetét. Sok segítséget kapunk a szülőktől is, akik szőnyeggel, függönnyel csinosítják a tantermeket.

Infrastrukturális háttér: eszköz; ingatlan, és a humán erőforrás

Eszköz/létesítmény	darab	építés/ felújítás/ beszerzés éve	Az eszközt / létesítményt használó			
			gyermekek, tanulók száma	HH / HHH gyermekek, tanulók száma		sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók száma
logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba	13	1982, 2006	220	76	16	220

nyelvi labor						
számítástechnikai szaktanterem	1	1999	160	53	16	160
számítógép (min. P4 szintű)	40	2004-	160	53	16	160
ebből internet hozzáféréssel	40	2004-	160	53	16	160
interaktív tábla*	4	2007	25	13	1	25
tornaterem	1	2006	220	75	16	220
tornaszoba	3	1982, 2006	100	22	6	100
öltöző	5	1982, 2006	220	75	16	220
étkező vagy ebédlő	2	1959, 2006	220	75	16	220
vízöblítéses wc	35	1959, 1983, 2006	220	75	16	220
szükségtanterem/ csoportszoba						
tanári szoba	4	1982, 2006				

3.1.2. Óvoda

1959 – az óvoda megnyitása jelentős állomása volt intézményünk életének, melynek kihatása volt mind szakmai tevékenységre, mind a létszám alakulására. A hallássérült gyermekek a megelőző időszakhoz képest sokkal korábbi életkorban részesültek szakszerű ellátásában, s az óvoda megnyitásának köszönhetően alapos előképzés után léphettek az iskolába.

Ez az óvodaépület a 60-as években a szakmán belül a legkorszerűbbnek számított. A kor igényeinek megfelelő épület helyet adott az oktató és nevelő munkának, valamint biztosította a gyermekek bentlakásos, kollégiumi ellátását is.

A 80-as évektől a fenntartó megbízásából az óvodai tagozaton elindították a súlyosan beszédhibás-beszédfogyatékos gyermekek számára - komplex logopédiai kezelésük érdekében - a logopédiai óvodai csoportot is.

A 90-es évek végétől hangsúlyosabban jelentkezett a súlyos beszéd-, illetve a nyelvi-kommunikációs nehézséggel küzdő gyermekek ellátási igénye is. Egyre több szülő kereste fel óvodát abban a reményben, hogy segítséget kaphat szakembereiktől gyermekük beszéd-, és nyelvi fejlesztése érdekében. Elsősorban Kaposvár és térsége beszédfogyatékosainak ellátására hozták létre tanulócsoportokat, előbb az óvodai, majd az iskolai tagozaton is, hogy néhány, a speciális óvodai csoportban eltöltött intenzív fejlesztő év alatt a gyermekeket felkészítsék a többségi, általános iskolai oktatásra.

1987-től a csoportokban 310 beszédfogyatékos gyermek komplex fejlesztését végezték, volt olyan gyermek, akivel csak 1 évet kellett foglalkozni, de többségüknél 3 éven át tartott a terápia, mely után megtörtént visszahelyezésük integrált keretek közé. A befogadó intézményt a szülő választotta ki, a pedagógusok felkészítése nem történt meg. A lakóhelyi vagy körzeti iskolába történő visszahelyezés után a gyermekek életútjáról csak véletlenszerűen értesültek Szükséges az átvezetési terv kidolgozása a zökkenőmentes visszahelyezés érdekében. Az első években 1-1 logopédiai óvodai csoportot működtettek, azonban az utóbbi időszakban - a növekvő számú szakértői javaslat alapján - már 1 hallássérült, és 5 logopédiai csoportot indítottak.

Az óvodai csoportokban többféle – a gyermekek sérülés-specifikus egyéni igénye szerinti – intenzív terápiás fejlesztésre van lehetőség. A fejlesztés terápiája egyéni és kiscsoportos. Az óvodai foglalkozásokat is átszövi a részképesség-fejlesztés.
A logopédiai csoportok jó kommunikációs fejlesztő közeget biztosítanak hallássérült kisgyermekek számára. 4-5 hallássérült gyermek a logopédiai óvodai csoportban részesül átmeneti óvodai nevelésben, előkészítve őket a lakóhelyükön történő inkluzív nevelésre-oktatásra.

A szakmai munka rövid bemutatása:
Foglalkozási rendszerünket úgy alakítottuk ki, hogy az óvodai nevelési program fejlesztési területei összhangot képezzenek a logopédiai-terápiás foglalkozásokkal. Biztosítottak a beszédhiba szerinti (pösze, orrhangzós, dadogó, megkésett-, akadályozott beszédfejlődés) logopédiai egyéni kezelés és a kiscsoportos formában szervezett prevenciós foglalkozások is a részképesség zavar-veszélyeztetettség (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia) enyhítése érdekében.
A logopédiai óvodai fejlesztés koncepciója, hogy többfajta, sérülés-specifikus fejlesztést biztosítson:

1. a mozgás-, és kommunikáció-fejlesztést,
2. az anyanyelvi fejlesztést,
3. a vizuomotoros készség fejlesztését, mint alapkészségek kialakítását.

E terápiákra épülő foglalkozások:

- az Ayres terápia,
- a logopédiai ritmika.
- a rituálinnovativ terápia: a dadogó és a magatartási problémával küzdő gyermekek számára kidolgozott eljárás.

Az összetett logopédiai kórképű gyermekek részképesség zavarai minden tevékenységükben megmutatkoznak, gyakran fokozott segítségre szorulnak önkiszolgáló tevékenységükben is. (étkezés, öltözködés, stb.). Létszámkorlátok miatt a jelenleg foglalkoztatott dajkai létszám ehhez a tevékenységhez nem elegendő.
A pedagógiai tevékenység hatásfokát szülői kérdőívek felhasználásával folyamatosan ellenőrzik. Ennek eredményeként is megállapítható, hogy a gyermekek számára rendkívül hasznos és eredményes oktatási és nevelési forma a logopédiai óvoda. A szülők véleménye szerint a különböző terápiás formák szervesen beépülnek a beszédfejlesztés folyamatába, a logopédiai óvodával, - mint átmeneti külön-neveléssel - biztosítottnak látják a gyermekek sikeres integrációját a többségi iskolarendszerben.
Óvodás gyermekeink egy része hét közben családias, bizalmas, nyugodt légkörű kollégiumban lakik,– amely az intézmény egészének szerteágazó tevékenységéhez kapcsolódóan – sokrétű nevelési-oktatási feladatot végez, az egyre bővülő ellátási formák hátterét biztosítva, s mind nagyobb számban önálló szervezésű sokszínű foglalkozásokkal.

Infrastruktúra

Az óvodaépület 1959-ben nyitotta meg kapuit a hallássérült gyermekek előtt, Európa legszebb és legkorszerűbb hallássérült óvodájaként.
Az intézményünk akkori igazgatójának, Duráczky Józsefnek az érdeme, hogy az akkori rendkívül nehéz gazdasági helyzetben ez az intézmény létrejöhetett.
Az eltelt 50 évben kisebb állagmegóvó munkálatok történtek, illetve a profilváltás és a létszámváltozás következtében az egyes helyiségek funkcióváltása miatti átalakítás valósult meg.
Az idő azonban nyomott hagyott az épületen, elöregedtek a nyílászárók, balesetveszélyesek a fémből készült ajtók, a szigetelés hiánya miatt a fűtés, energiafelhasználás korszerűtlen.
Ezekre a hiányosságokra reagált a fenntartó Somogy Megyei Önkormányzat, és saját beruházásként 73,5 M Ft-ot különített el az óvodaépület teljes felújítására. A munkálatok várhatóan 2009. június elején kezdődnek, és a 2009/2010-es nevelési évet egy korszerű, a jelen igényekhez igazodó, kívül-belül megújult óvodában kezdhetik meg.

3.1.3. Különleges gyermekotthon

Átmeneti, vagy tartós nevelésbe vett állami gondozott hallássérült gyermekeink jól felszerelt gyermekotthoni intézményegységünkben élnek. Ők az önálló életvitel alapismereteit, az elemi háztartási és önkiszolgáló tevékenységeket családi munkamegosztás szerinti tevékenységszervezéssel sajátítják el.

3.1.4. Logopédiai szakszolgálat

Városunkban az 1970-es évektől indult meg a logopédiai hálózat kiépítése, a városkörnyék azonban továbbra is ellátatlan maradt. Ennek a szakterületnek a gondozására óriási és sürgető igény jelentkezett, így az iskola a 80-as évek elején a város megkeresésére bekapcsolódott a logopédiai ellátásba. Az ambuláns ellátáshoz a fenntartó biztosított óraszámot, ennek hatására egyre nagyobb számban jelentkeztek „más" fogyatékos gyermekek. Így az ambuláns munka diszlexia-reedukációval bővült. A súlyosan beszédhibás, beszédfogyatékos, részképesség-zavarokkal küzdő gyermekek speciális pedagógiai ellátása még a beszédhibásokénál is kritikusabb volt. A logopédiai ellátás területén jelentős eredmény a decentrumok létrehozása. Kialakításuknál fő hangsúlyt kapott, hogy minél több gyermek lakóhelyén, oktatási intézménye helyén, utazás nélkül juthasson szakellátáshoz.

A megoldás a települések önkormányzatainak, oktatási intézményeinek, a szülői érdekeknek is megfelel, és így valamennyien érdekeltté válnak a feltételek minőségi fejlesztésében is.

A logopédiai szakszolgálat tevékenységi területei:

- korai fejlesztés (az ambuláns korai fejlesztés a centrumban történik egyéni és kiscsoportos foglalkozások keretében)
- logopédiai vizsgálatok végzése
- óvodás és iskoláskorú gyermekek szűrővizsgálatainak előkészítése, lebonyolítása, értékelése
- indokolt esetben további orvosi-, pszichológiai-, pedagógiai vizsgálatok koordinálása

- szükség esetén team-munka szervezése, végzése
- videofelvételek készítése a terápiás munkáról
- terápiás munka, fejlesztő programok kidolgozása
- szakmai továbbképzések szervezése
- a pedagógusokkal való konzultáció, tanácsadás, előadások tartása
- módszertani ismeretek, tapasztalatok bővítése, cseréje
- kontroll vizsgálatok végzése
- terápiás eszköztár
- a szülőkkel való kapcsolattartás, tanácsadás
- szakmai ismeretek bővítése önképzéssel és szervezett továbbképzési keretben

A szakmai igény hatására 1998-ban logopédiai módszertani munkaközösséget alakítottunk, melyhez más településeken dolgozó logopédusok is csatlakoztak és csatlakoznak. Így a munkaközösség „intézmények közötti munkaközösség” szerepet is betölt.

Előnyei:

- biztosított a konzultációs lehetőség, nem magára utalt a logopédus a szakmai döntésekben
- továbbképzések, tapasztalatcsere látogatások könnyebben célirányosan szervezhetők
- szakanyagok, feladatlapok gyűjtése, cseréje folyamatos
- adott a team-munka lehetősége
- bizonyos specializálódás feltételei is kialakíthatók

3.1.5. Látássérült gyermekek ellátása

A 2002-es tanévtől a Gyengénlátók Általános Iskolájával kötött együttműködési megállapodás alapján alközpontként bekapcsolódott az ellátási térségünkben élő, integrált oktatásban résztvevő **gyengénlátó** gyermekek gondozásába. Az intézményi profil bővítésével – amely speciális intézményekkel történő együttműködésen alapul – lényegesen javítható, és mint új elemmel – az intenzív utazótanári ellátással bővült a látásfogyatékos gyermekek korszerű, speciális pedagógiai ellátása.

Ellátási körzet: Somogy megye

2006 óta korai fejlesztést is végez az intézmény vak, illetve halmozottan sérült, látássérült gyermekek körében.

Infrastruktúra

A látássérült gyermekek ellátására egy fejlesztő helyiség áll rendelkezésre, mely speciális eszközökkel jól felszerelt. Mozgásfejlesztésükre, tájékozódás gyakorlására az intézmény területén biztosított mozgásfejlesztő terem szolgál. A rekonstrukció, az új épületrész építése során a tájékozódást segítő akadálymentesítés is megtörtént.

A vak és gyengénlátó gyermekek eredményesebb tanulásához rendszeres habilitációs és rehabilitációs órák biztosítása szükséges. Ezek megtartásához teljes óraszámban dolgozó szakirányú végzettségű gyógypedagógus munkája lenne indokolt.

A látássérült gyerekek optimálisabb ellátásához meg kell teremteni a befogadó intézményekben a tanuláshoz elengedhetetlenül szükséges tárgyi feltételeket (speciális tanulóasztal, olvasótelevízió, nagyítóprogramok, világítódoboz, braille- gép), melyet az utazó tanár is biztosíthat ott létekor illetve kölcsönzés formájában is megoldható.

A befogadó pedagógusok, fejlesztő pedagógusok munkáját megkönnyítené a rendszeres szakmai konzultáció, továbbképzés (érzékenyítő gyakorlatok, esetmegbeszélések, fejlesztés lehetőségei.)

A látássérült gyermekek ellátásának szakmai irányítását a budapestii Gyengénlátók Iskolája, valamint a Vakok Iskolája végzi.
A szülők, befogadó pedagógusok felkészítése is ezekben az intézményekben történik, az utazó tiflopedagógusra szervezési és együttműködési feladatok hárulnak. Kiemelt feladat a befogadó intézmények megfelelő attitűdjének kialakítása, ezért érzékenyítő programok szervezését vállalják a látássérülteket befogadó intézményekben, melyre a projekt során történne meg a felkészülés.

3.1.6. Hallássérültek szakszolgálati ellátása

1991-ben létrehozták az intézmény utazótanári szakszolgálatát, melyet a fogyatékosokkal kapcsolatos szemléletváltás, a szülői igények, feladat-ellátási kötelezettségek, többségi óvodák, iskolák pedagógusainak növekvő feladatvállalása tett szükségessé.
Feladata kettős: a Dél-Dunántúli Régióban, valamint Nagykanizsán és környékén közoktatási megállapodás alapján látjuk el a hallássérült gyermekek korai fejlesztését és a többségi óvodában, iskolában integrált keretek között nevelt-oktatott gyermekek habilitációs/rehabilitációs fejlesztését.
A gyermekektől, illetve a szüleiktől kapott jelzések hívták fel a figyelmet arra, hogy az alapfokú oktatás befejezésével nem lenne szabad megszűnnie a szurdopedagógiai segítségnyújtásnak, tehát a középfokú oktatás is igényelné a szakirányú gyógypedagógiai megsegítését, tehát a középfokú oktatás résztvevőit is be kell vonni az inkluzív oktatási rendszer kialakításába.
A sajátos nevelési igényű gyermekekhez alkalmazkodva, a szülői igényeket figyelembe véve, valamint pedagógiai tevékenység hatékonyságának növelése érdekében decentrumokat alakítottak ki. Jelenleg 5 decentrum működik. 2001/2002-es tanévtől Nagykanizsa, 2002/2003 Letenye, Szekszárd, 2003/2004 Fadd, 2005/2006 Pusztamagyaród. További decentrumok kialakítására lenne igény, ehhez azonban emelni kell az utazó gyógypedagógusok számát és a hordozható eszközparkot, a fejlesztést elősegítő számítógépes programokat, laptopokat.
A rehabilitáció során több pedagógiai plusz szolgáltatást is biztosítunk:

- Intenzív terápia
- Szülőklub
- Szülőkonferencia
- Játék- eszköz- és könyvkölcsönző
- „Fecske-tábor”

Infrastruktúra

3 fejlesztő helyiség
Játék-, eszköz- és könyvkölcsönző
3 személygépkocsi
Tanári szoba, teakonyhával
Jó minőségű, megfelelő mennyiségű fejlesztő eszközpark
5 személyi számítógép (1 asztali, 4 laptop)

3.1.7. Konduktív pedagógiai szakszolgálat

1983-ban a Pető Intézet országos hálózatában az elsők között kezdhette meg működését a kaposvári konduktív pedagógiai ambulancia.
Utazótanári ellátás:

- 1983-1998-ig igény szerint eseti ellátás történ a Marcali és Nagybajomi Gyermekotthonban. Az utazás helyközi autóbusszal történt.
- 1998-2006-ig havonként, 2006-tól 2 hetente történik a gyermekek korai konduktív

- ellátása Marcaliban, a Százszorszép Gyermekotthonban Az utazáshoz az intézmény személygépkocsit biztosít.

Kistérségi konduktív ellátás:

- Kadarkúti Kistérségben konduktív ellátást végeznek, hetente, az odautazás helyközi autóbusszal történik

Rehabilitációs gyógyúszás 2006-tól az intézmény saját uszodájában valósul meg.

Infrastruktúra:

- 1 elválasztható nagy foglalkoztató terem (50 m2)
- 1 konduktori tanári szoba teakonyhával (20m2)
- 1 váróterem pelenkázóval és hideg-meleg vizes blokkal felszerelve
- 1 konduktori öltöző
- Tanuszoda:
  - nagymedence: 54m2
  - kismedence 9.22 m2, mely tartalmaz 3 hydromasszázs berendezést. Az uszoda rendelkezik betegemelő készülékkel is

Speciális Pető bútorok, mozgásfejlesztő eszközök, korosztályoknak megfelelő játékok és iskolai eszközök állnak rendelkezésünkre. A mozgássérült gyermekek részére a gyógyászati segédeszközöket a TB finanszírozza, melyet a foglalkozásra magukkal hoznak(kerekesszék, járást segítő eszközök, stb.).

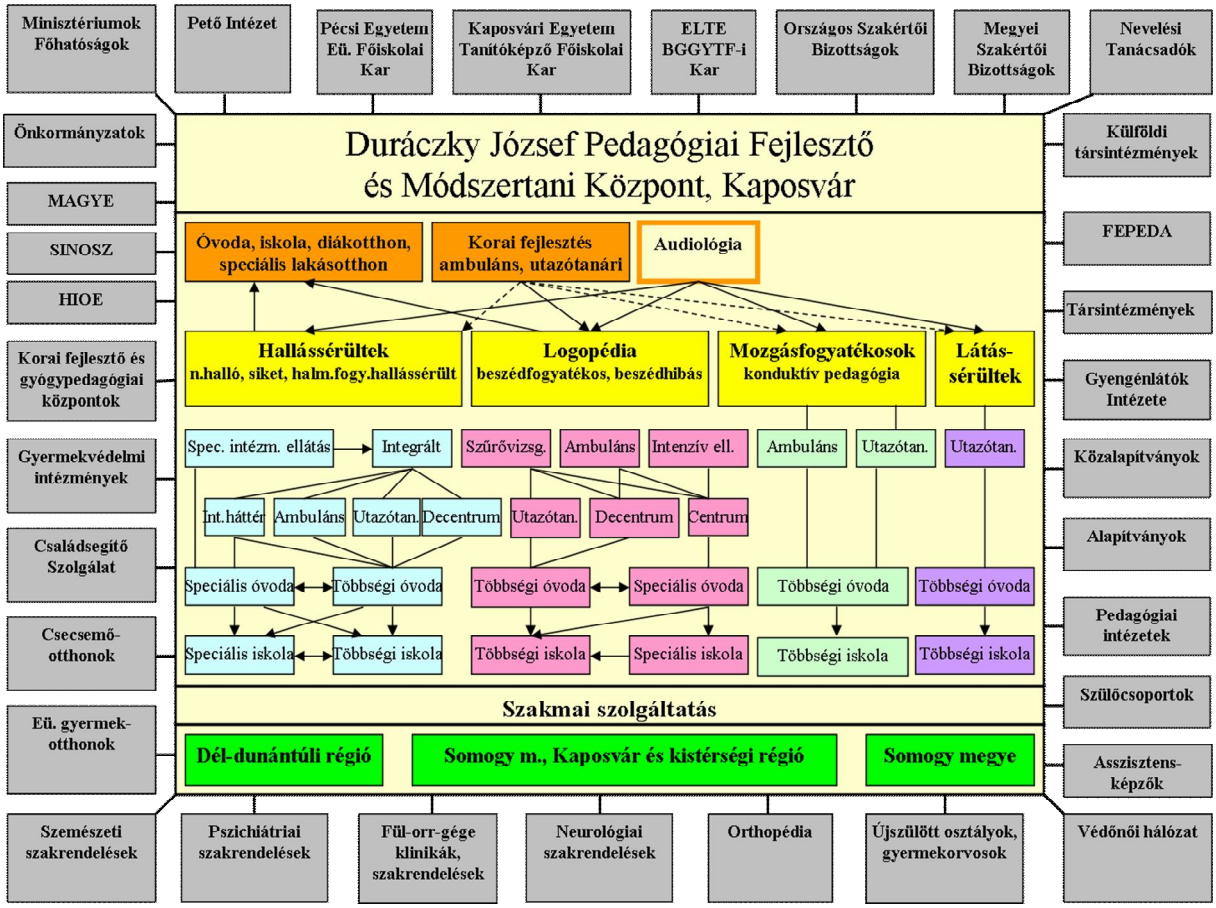
3.1.8. Diákotthon

A diákotthon hétközi ellátást biztosít beszédfogyatékos és hallássérült óvodások, iskolások számára. A távol lakókon kívül kaposvári gyermekek, tanulók is felvételre kerülnek, ha szociális helyzetük ezt indokolja.

Sokféle szabadidős tevékenységet szervez, amelyek habilitációs/rehabilitációs célokat is szolgálnak (többek között tánc-, rajz-, sport-, színjátszó szakkörök). Valamennyi szakkörön a hallássérült és az ép hallású gyermekek, tanulók együtt vesznek részt.

3.2. Kapcsolatrendszerünk

Az intézményfejlesztési koncepció egyik legfontosabb eleme, hogy a gyógypedagógiai szakellátás legszélesebb skálájára és életkori intervallumára kell felkészülni, hiszen az eredményes habilitáció, rehabilitáció sarkalatos feltétele a komplex ellátás biztosítása.

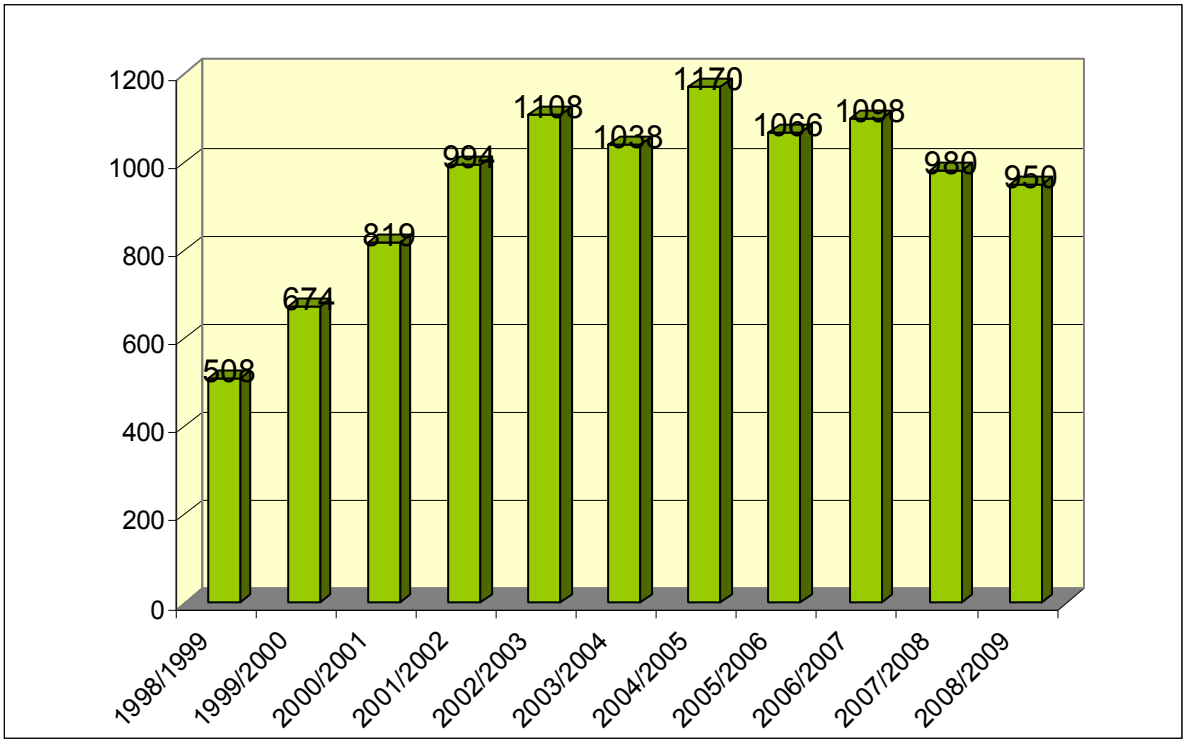

Az eredményességet jelentősen befolyásolja a fejlesztésben részt vevő partnerek együttműködése. Ezért fontos a különböző ellátó rendszerek egységes szemléletű, szakmaközi alapokon nyugvó együttműködése. Az intézmény kapcsolatrendszerének kialakításánál is ezt a szempontot követték.

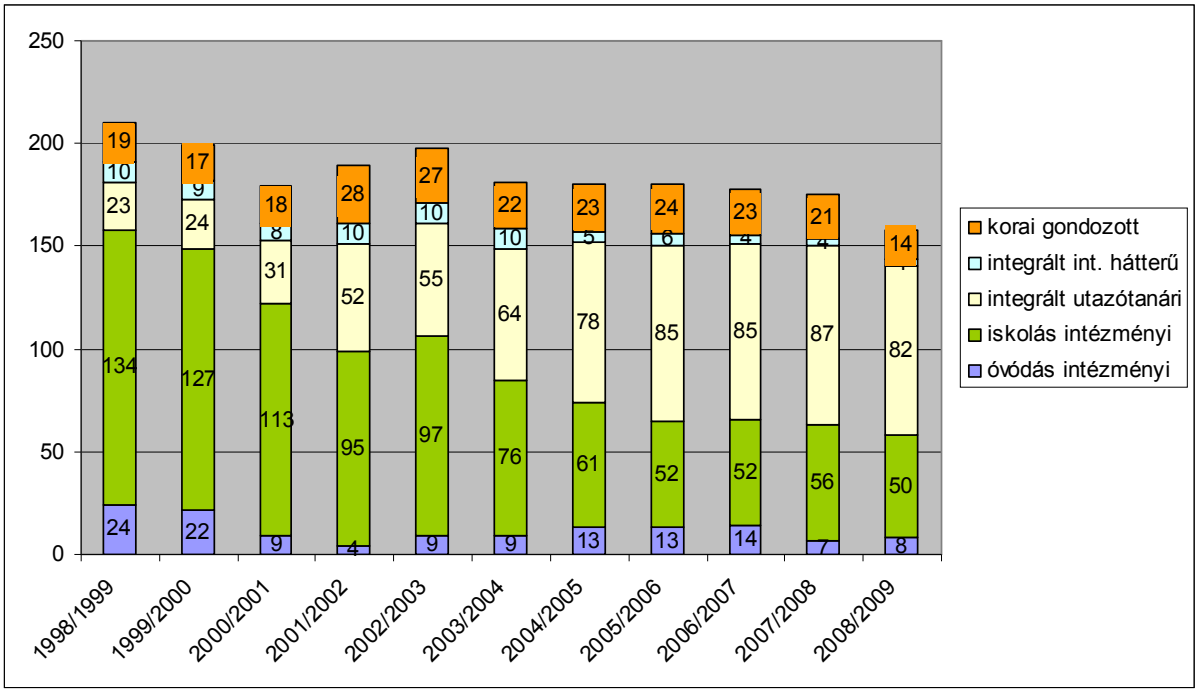
3.3 Ellátott gyermekek/tanulók létszámadatai

Intézményünk által ellátottak változása az 1998/99. tanévtől napjainkig

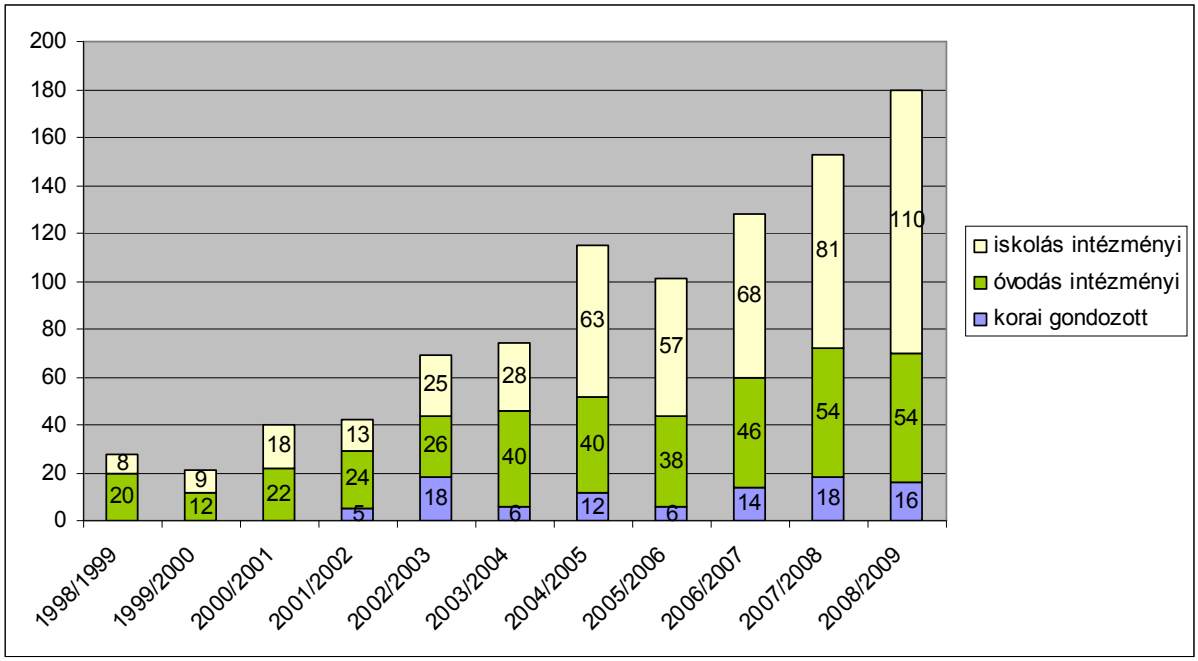
(óvoda, iskola, szakszolgálatok összesen)

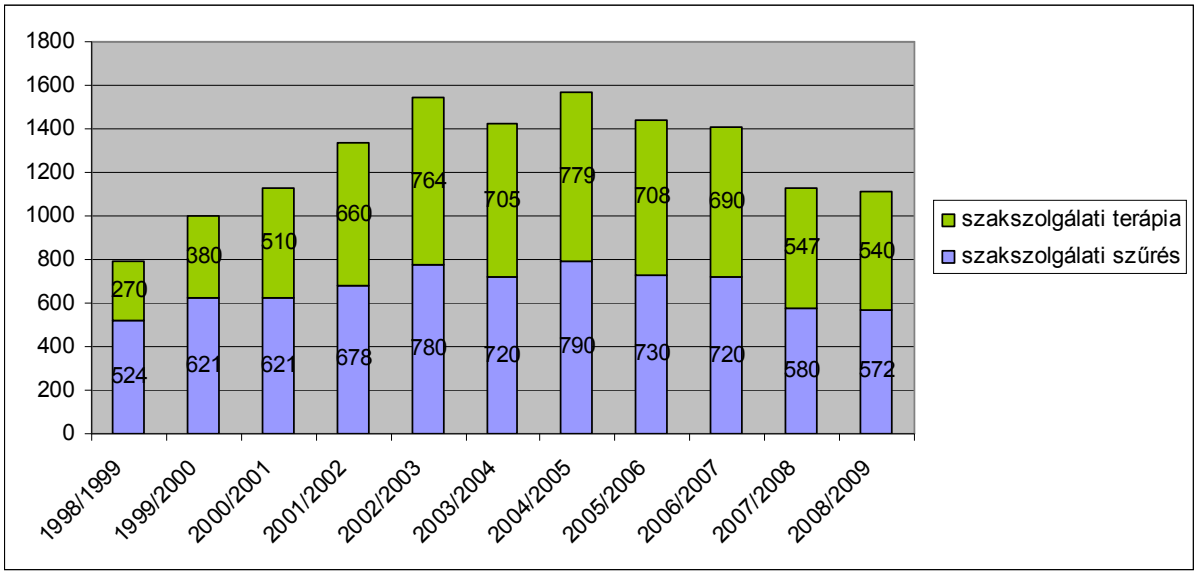
A hallássérült gyermekek ellátási formáinak létszám változása az 1998/99. tanévtől napjainkig

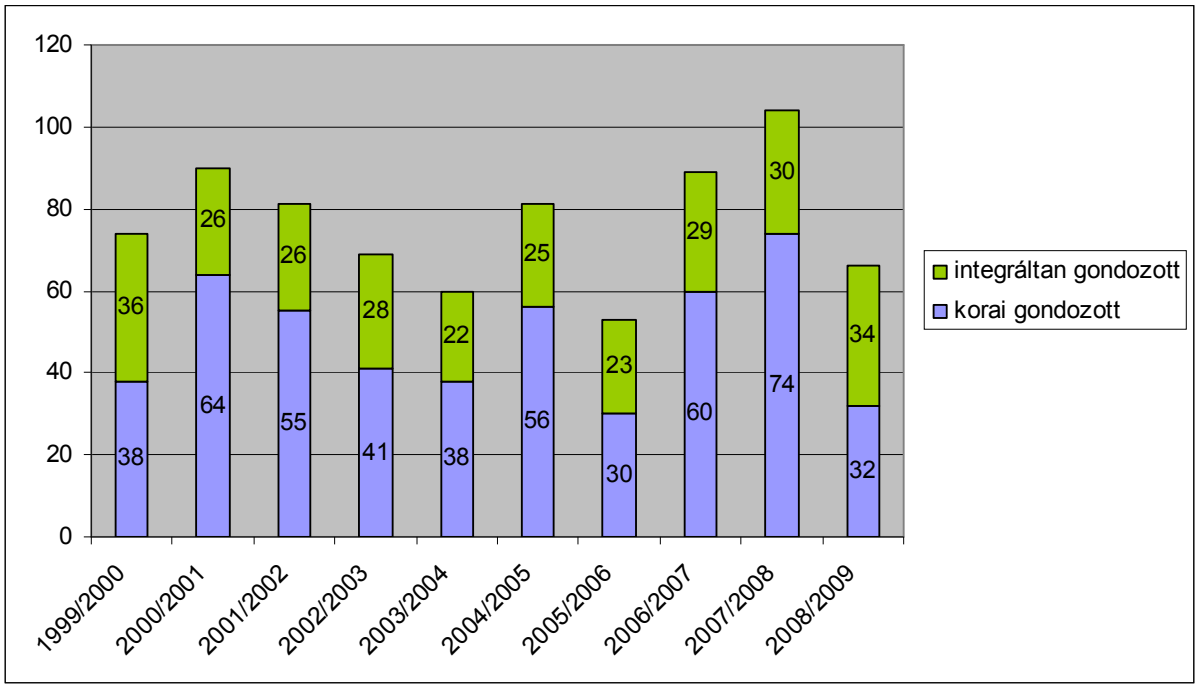
Intézményünk logopédiai tagozatának létszám változása az 1998/99. tanévtől napjainkig

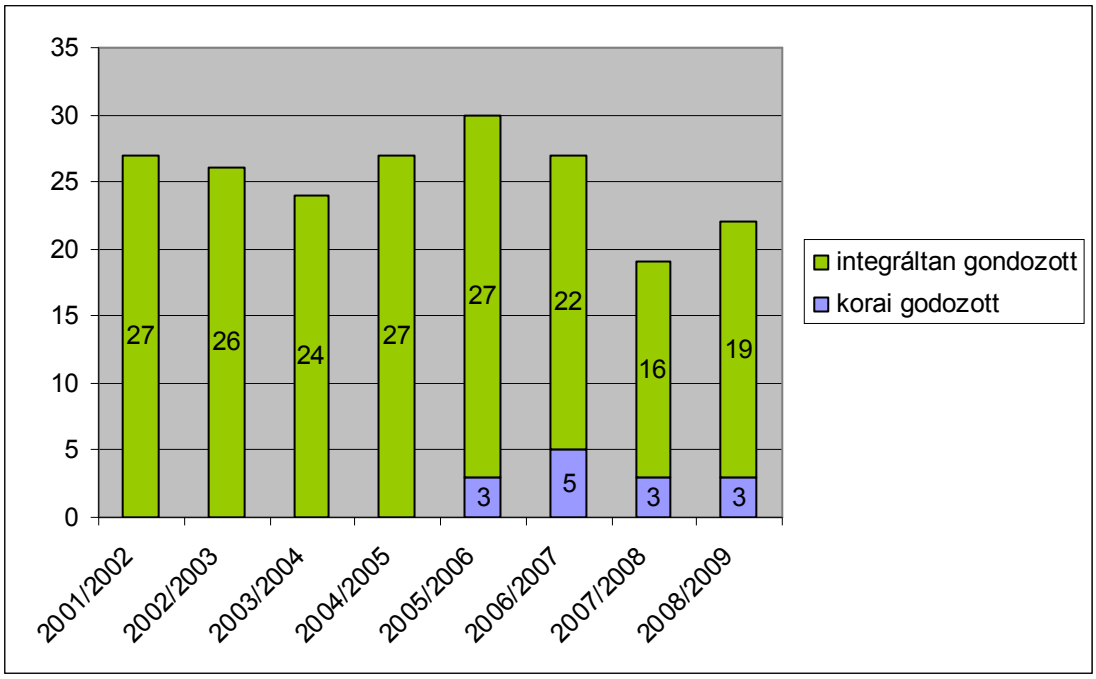
Logopédiai szakszolgálatunk mutatószámainak változása az 1998/99. tanévtől napjainkig

Konduktív pedagógiai szakszolgálatunk mutatószámainak változása az 1998/99. tanévtől napjainkig

A látássérültek ellátásának létszám változása az 2001/2002. tanévtől napjainkig

A létszámadatainkból látható, a Módszertani Központ által fejlesztett és gondozott hallássérült, látássérült, mozgássérült és beszédfogyatékos gyermekek/tanulók létszámadatainak változása az elmúlt 10 évre visszatekintve.

Mindig is kiemelt feladatnak tekintették az SNI gyermekek/tanulók integrációjának segítését, illetve az integrációban való aktív, támogató részvételt.

A hallássérült gyermekek/tanulók intézményen belüli létszámcsökkenésével párhuzamosan nőtt – a nyilvánvalóan követhető demográfiai csökkenés mellett – a többségi óvodákban, iskolákban gondozott, fejlesztett gyermekek száma.
A 14/1994. szakszolgálatokra vonatkozó törvény az utazótanárokhoz 8 integrált gyermeket rendel.
A 2008/2009-es tanévben intézményünkben 6 hallássérülteket gondozó utazótanár dolgozik. Az általuk ellátott gyermeklétszám 87, az egy főre jutó átlag gyermekszám 14.
Ha hozzáteszem, hogy az utazótanárok közül 1 fő csak heti 11 órában lát el integrált gyermekeket (a többi órájában angolt tanít az iskolában), 1 fő az audiológián végez pedoaudiológiai méréseket, akkor látható, hogy mennyire szükséges lenne – a jelenlegi létszámok alapján – a hallássérülteket ellátó utazótanárok létszámának emelése.

A logopédiai terápiákat és fejlesztőpedagógiai feladatokat jelenleg 13 fő gyógypedagógus-logopédus végzi. Ők az intézményi kötelező óráikon felül utaznak a kistérségek intézményeibe, hogy az óvodákban és általános iskolákban elvégezzék a prevenciós, illetve a terápiás feladatokat. Közülük 8-an – logopédusok – ötödik éve gyakorlatvezetői a KE logopédia szakos hallgatóinak. A hallgatók száma évente 100 fő körül mozog.
Ez a hatalmas mértékű igénybevétel – a szerteágazó feladatokkal és a hozzájuk kapcsolódó óriási adminisztrációval – a jelenlegi létszám mellett tovább nem fokozható, ezen a területen is szükséges lenne a szakemberek számának bővítése.

Az integrált és korai fejlesztett (0-3 éves) látássérült gyermekek gondozását jelenleg 1 tiflopedagógus kolléga látja el heti 11 órában. (A pedagógus létszám hiánya miatt 10 órában tanórát tart a logopédiai 4. osztályban).
A gyermekek száma a többségi intézményekben folyamatosan emelkedik, ezért szükséges lenne, hogy a gyógypedagógus kötelező óráit kizárólag erre a látássérült gyermekek ellátására fordítsa.

A konduktív pedagógiai szakszolgálat működése a legkiegyensúlyozottabb. Az ellátott, illetve a tanácsadáson megjelent gyermekek létszámához elegendő intézményünk szakember ellátottsága.
Az összesített diagramon jól követhető az intézményünk pedagógusai, gyógypedagógusai által gondozott, fejlesztett gyermeklétszám alakulása.
Az intézményben, illetve a többségi óvodákban, iskolákban integráltan tanuló gyermekekkel együtt éves szinten átlag 800-1000 sajátos nevelési igényű gyermeket gondoz a 65 fő pedagógus, gyógypedagógus. Az SNI gyermekek/tanulók száma az év közben folyamatosan zajló szakértői vizsgálatok következtében állandó mozgást mutat.

Összegzés

Az intézményünk létszámadatait elemezve megállapítható, hogy csökkent a speciális intézményben ellátott hallássérült gyermekek száma, ezzel párhuzamosan nőtt az integrált ellátásban lévőké. Az utolsó három év adatait figyelembe véve – úgy tűnik – ezen a területen további, jelentős létszámváltozás nem várható.
Állandósulni látszik a mozgássérültek száma, a látássérültek esetében ugyanakkor lassú növekedés várható. A speciális intézményi keretek közt ellátott gyermekek körében várhatóan emelkedik a rossz

szociokulturális háttérrel rendelkező gyermekek száma, ami régiós szinten is jellemző adat. A kistérségi feladatellátás bővülésével csökkenhet az intézményben gondozott a beszédfogyatékosok száma.

Napjainkban gyors változtatások tapasztalhatók a pedagógiában.

Ebben fontos szerepük van a fenntartó önkormányzatoknak, de a megfelelő szakmai ismeretek biztosításával, jó együttműködéssel elérhetők, hogy e változásoknak a gyermekek az előnyeit élvezhessék.

Az utóbbi években új szerepbe kerültek a gyógypedagógiai intézmények, szervezeti változások zajlanak. A felhalmozott gyógypedagógiai tudást el kell juttatni a többségi intézményekbe, és segíteni kell a befogadó pedagógusokat szemléletbeli és szaktudásbeli változás elfogadásában.

Ezért fontossá válik az intézményi hálózatépítés, amely az érintett szakterületek együttműködése során hozzájárul az eredmények, tapasztalatok elterjesztéséhez és az egyes intézmények gyakorlatába való beépítéséhez. A már működő jó gyakorlatok átvételével hasznosíthatják mások integrációs tapasztalatait is.

A pályázat keretében az óvodába, iskolába járó gyermekek/tanulók speciális igényeihez igazodó módszertani kultúra színvonalának emelése, a kompetencia alapú oktatás széles körű alkalmazása fontos feladat.

A heterogén összetételű tanulócsoportokban csak újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével – projektoktatás, kooperatív tanulási technikák, stb. – lehetséges hatékonyabbá tenni a tanulást.

Az SNI- HH és HHH tanulóink számára a szakértői vélemények alapján készített egyéni fejlesztési tervek szerinti oktatás-fejlesztés teremti meg az esélyegyenlőséget.

A habilitációs, rehabilitációs órák teljes körű felhasználása, korszerű módszertani ismeretekkel rendelkező megfelelő számú szakembergárda (pedagógus, gyógypedagógus, pedagógiai munkát közvetlenül segítők) a biztosítéka a hatékony, egyénre szabott fejlesztésnek, az esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítésének.

Az IKT eszközök bővítésével még nagyobb lehetőség nyílik a saját tananyagok kidolgozására, gyakorlati alkalmazására, mellyel tovább segíthető gyermekek sikeres társadalmi beilleszkedésének megalapozása.

4. Esélyegyenlőségi helyzetelemzés az intézményi ellátást érintően (óvoda, iskola)

A gyermekek, tanulók száma az egyes óvodai csoportokban vagy iskolai osztályokban

Évfolyam és/vagy óvodai csoport foka	Gyermek, tanulólétszám az osztályban, csoportban						Osztályszervezés módja		
	Összesen	HH	HH %	HHHH	HHH %	SNI	Normál (általános) tanterv	Emelt szintű oktatás és/vagy két tanítási nyelvű iskolai oktatás	Gyógypedagógiai tagozat
hallássérült vegyes csoport	8	3	37,50	0	0,00	8			X
logopédiai kiscsoport	9	2	22,22	0	0,00	9			X
logopédiai középső csoport	10	3	30,00	0	0,00	10			X
logopédiai nagycsoport 1	11	6	54,55	0	0,00	11			X
logopédiai nagycsoport 2	11	4	36,36	0	0,00	11			X
logopédiai nagycsoport 3	11	4	36,36	0	0,00	11			X
logopédia 1	11	4	36,36	1	9,09	11			X
logopédia 1/1	13	5	38,46	2	15,38	13			X
logopédia 1/2/a	10	4	40,00	2	20,00	10			X
logopédia 1/2/b	9	0	0,00	0	0,00	9			X
logopédia 2/a	14	5	35,71	0	0,00	14			X
logopédia 2/b	12	5	41,67	0	0,00	12			X
logopédia 3/a	10	2	20,00	1	10,00	10			X
logopédia 3/b	9	4	44,44	0	0,00	9			X
logopédia 4	11	3	27,27	1	9,09	11			X
logopédia 5	11	5	45,45	0	0,00	11			X
nagyothalló 1/1	5	2	40,00	1	20,00	5			X
összevont hallássérült 1.(2)-1.(3) a	7	1	14,29	0	0,00	7			X
összevont hallássérült 1.(2)-1.(3) b	7	6	85,71	3	42,86	7			X
összevont hallássérült 3-4	8	3	37,50	2	25,00	8			X
összevont hallássérült 5-6	8	2	25,00	1	12,50	8			X
összevont hallássérült 7-8	8	0	0,00	0	0,00	8			X
hallássérült ETT egyéni tanrendű 1-8	7	1	14,29	1	14,29	7			X

A párhuzamos csoportok esetén több esetben – logopédia 3/a és logopédia 3/b, hallássérült 1.(2) – 1.(3) a és 1.(2) – 1.(3) b – 25%-os értéket meghaladó a HH tanulók aránya.

Továbbtanulási mutatók

	Gimnázium			Szakközépiskola (érettségit adó képzés)			Szakiskolai képzés			Speciális szakiskola			Nem tanult tovább		
Tanév	összlétszámon belül	HH tanulók körében	HHH tanulók körében	összlétszámon belül	HH tanulók körében	HHH tanulók körében	összlétszámon belül	HH tanulók körében	HHH tanulók körében	összlétszámon belül	HH tanulók körében	HHH tanulók körében	összlétszámon belül	HH tanulók körében	HHH tanulók körében
2005/2006										5	3	1			
2006/2007										2	1	1			
2007/2008				1			5	1		1					
2008/2009				2									1	1	

A 2005/2006-os tanévtől kezdve az intézmény minden diákja továbbtanul. Az elmúlt négy évben az iskolai tanulói populáció átrendeződése (fogyatékosság súlyosság összetettsége) következtében nőtt a speciális szakiskolában tanulók aránya.

Lemorzsolódás kockázatát jelző mutatók alakulása az intézményben

	Évfolyamismétlők aránya (%)			**Magántanulók** aránya (%)			**Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó** tanulók aránya (%)		
Tanév	összlétszámon belül	HH / HHH-gyerekek körében	SNI gyerekek	összlétszámon belül	HH / HHH-gyerekek	SNI gyerekek	összlétszámon belül	HH / HHH-gyerekek körében	SNI gyerekek
2004/2005	0	0	0	2	5,9	2	0	0	0
2005/2006	0	0	0	2	5,1	2	0	0	0
2006/2007	0	0	0	1,7	4,1	1,7	1	2,08	1
2007/2008	0,75	0,75	0,75	1,5	3,6	1,5	0,75	1,7	0,75
2008/2009	0	0	0	0	0	0	0,6	1,3	0,6

országos átlag 2005/2006	**2,11%**	**0,61%**	**0,37%**

Az évfolyamismétlés nem jellemző az intézményben. Évfolyamismétlésre csak a 250 órát meghaladó hiányzás estében kerül sor. A magas hiányzás évről-évre visszatérő probléma néhány tanuló esetében.

A magántanulók száma a 2005/2006-os tanévtől évenként egy fő, jelen tanévet – 2008/2009 – érintően 0 fő. Iskolánkban magántanulói státusz csak az illetékes szakértői bizottság javaslata alapján jöhet létre, olyan esetekben, amikor az érintett tanuló pszichés rendellenességei a közösségben nevelést/oktatást nem teszik lehetővé.

Pedagógusok módszertani képzettsége az intézményben

Módszertani terület (min 30 órás képzés; pl.: kooperatív tanulás, differenciált tanulásszervezés, projektpedagógia, drámapedagógiai, stb.)	**Képzések ideje (év)**	**Résztvevő főállású pedagógusok**	**Résztvevő pedagógusok által tanított tantárgyak**	**Résztvevő pedagógusok által tanított tanulócsoportok**
Diszlexia terápia	2000, 2004, 2006	6 fő	Logopédia, anyanyelv	**9**
Diszkalkúlia terápia	2008	24 fő	Logopédia, anyanyelv, matematika, óvodapedagógia, történelem	**22**
Tanulási zavarok terápiája	2000, 2002	4 fő	Logopédia, anyanyelv, egyéni anyanyelvi nevelés, környezetismeret,matematika	**15**
Sindelar terápia	2005, 2008	5 fő	Logopédia, anyanyelv, óvodai nevelés	**5**
Affolter terápia	2007, 2008	5 fő	Logopédia, anyanyelv, matematika, egyéni anyanyelvi nevelés	**2**
Hallássérült gyermekek anyanyelvi fejlesztése	1987	4 fő	Anyanyelv, egyéni anyanyelvi nevelés, matematika	**6**
Komplex matematika tanítása	1985	5 fő	Matematika	**8**
Számítógépes ismeretek (alap)	1997	15 fő	Logopédia, anyanyelv, egyéni anyanyelvi nevelés, környezetismeret,matematika	**17**
Környezetismeret tanítás módszerei	1984	3 fő	anyanyelv, környezetismeret	**5**
Ritmikus írás	2005	6 fő	Anyanyelv, egyéni anyanyelvi nevelés	**2**
Szurdo korai fejlesztés	2001	2 fő	Anyanyelv, egyéni anyanyelvi nevelés	**3**
Alapfokú jeltanfolyam	1999	5 fő	Anyanyelv, egyéni anyanyelvi nevelés, matematika	**7**
Mozgóképkultúra és médiaismeretek	2003	1 fő	Anyanyelv	**1**
BLISS-AAK alapjai	2004	1 fő	egyéni anyanyelvi nevelés	**1**
Alapozó terápia	2002, 2005	3 fő	Logopédiai terápia	**6**
Mentálhigiéné	2005	1 fő	Terápiás foglalkozás	**1**
Mérésmetodika	1999	1 fő	Matematika, anyanyelv	**6**
Sorobán	1996	1 fő	matematika	**1**
Pedoaudiológia	2000	2 fő	állapotfelmérés	**23**

Az intézményben dolgozó pedagógusok az évek folyamán többféle továbbképzésen vettek részt, melyek célja elsősorban a sérült funkciók működőképességének megőrzése, lehetőség szerinti fejlesztése volt speciális pedagógiai, habilitációs és rehabilitációs tevékenységgel, elsősorban a logopédia, az anyanyelv, és a matematika területén.

A preferált pedagógusképzéseken, módszertani továbbképzéseken – Hatékony együttnevelés az iskolában; IPR képzés; Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés; Kooperatív tanulás; Projektpedagógia – senki nem vett részt az elmúlt három évben.

Együttműködés az intézmény környezetében működő társadalmi és szakmai szereplőkkel

Szervezetek, intézmények	Együttműködés jellege		
	Rendszeres kapcsolat (gyakoriság)	Alkalmi találkozók (jelölje X-szel)	Nincs kapcsolat (jelölje X-szel)
Cigány kisebbségi önkormányzat	évente 10		
Családsegítő		x	
Gyermekjóléti szolgálat		x	
Védőnők	folyamatos		
Civil szervezetek			
HIOE	folyamatos		
MACIE	folyamatos		
"Hallod?" Szülőklub Egyesület	folyamatos		
Napkerék Egyesület	folyamatos		

Intézményünk együttműködik a környezetében található oktatási, nevelési intézményekkel, egészségügyi szervezetekkel, gyermekjóléti és családsegítő alap- és szakellátással. Szakembereivel igyekszik segítséget nyújtani a többségi nevelési, oktatási intézményeknek, a szülőknek és a pedagógusoknak a gyermekek problémájának feltárásában, diagnosztizálásában, és fejlesztésükben.

Tanórán kívüli programok

programok	Létszám									Tervezett létszám		
	2005/2006			2006/2007			2007/2008			2008/2009		
Alapfokú művészetoktatás												
Kisebbségi program												
Napközi	102	39	18	115	39	18	131	56	12	160	52	15
Szakkör	102	39	18	115	39	18	131	56	12	160	52	15
Iskolai nyári tábor	10	10	6	10	10	5	38	22	11	45	26	15
Erdei iskola	12	7	3				7	1				

A tanórán kívüli programok a szabadidő hasznos eltöltésén túl habilitációs/rehabilitációs célokat is szolgálnak. A szakkörökön való HH/HHH tanulók részvétele teljes körű. Esélyegyenlőségi szerepe van a „vegyes” (hallássérültek, ép hallásúak, beszédfogyatékosok) együtt foglalkoztatásának.

5. Összefüggés az esélyegyenlőségi helyzetelemzéssel

5.1. A helyzetelemzés megállapításai és a szükséges beavatkozások

Esélyegyenlőségi terület	Feltárt probléma	Szükséges beavatkozás
Halmozottan hátrányos helyzetű adatgyűjtés/nyilatkoztatás problémái	Nem áll rendelkezésünkre pontos adat a HH és HHH tanulók számáról	Felvenni a kapcsolatot a települési jegyzőkkel a pontos adatok beszerzése érdekében.
Egyéb adathiányok		
Halmozottan hátrányos helyzetű 3 éves kortól való rendszeres óvodába járása		
Iskolai szegregáció települési szinten		
Iskolai szegregáció intézményi szinten	Párhuzamos osztályokkal működő évfolyamokon is több esetben meghaladja a 25%-ot a HH tanulók aránya.	*A tanulók osztályba sorolása a Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján, a tanuló fogyatékossága, illetve annak súlyossági foka alapján történik. A HH nem befolyásoló tényező.*
Továbbtanulási arányok jelentős eltérése a halmozottan hátrányos helyzetű és a nem halmozottan hátrányos helyzetű végzősök között.		
SNI-vé minősítés meghaladja az országos átlagot	Az intézmény alapfeladataiból adódóan csak SNI (érzékszervi) és/vagy beszédfogyatékos, illetve halmozottan sérült gyermekek/tanulók oktatását-fejlesztését végzi.	
Hiányos a pedagógusok módszertani képzettsége	Alacsony a megfelelő módszertani (IPR) tanfolyamot végzett pedagógusok száma	Pályázati lehetőségek kihasználása pedagógus továbbképzésekre.

5.2. A beavatkozási területek aktorainak beazonosítása, problématerületenként

Tématerület	Aktorok
a HHH gyerekek és tanulók megtalálása, bevonása a szolgáltatásokba	Egészségügyi szektor (védőnő, háziorvos) Szociális szektor (CSSK, GYEJÓ) Civilek, CKÖ, Óvodák, iskolák, országos és megyei szakértői bizottságok
Beóvodáztatás	Egészségügyi szektor (védőnő, háziorvos) Szociális szektor (CSSK, GYEJÓ) Civilek, CKÖ, Óvodák, országos és megyei szakértői bizottságok
Deszegregáció	Érintett iskola, Befogadó iskolák, Önkormányzat, CKÖ, Civilek (pl. tanodát működtető civil szervezet, szülők)
Továbbtanulás	Általános iskola, partner középiskolák, pályaorientáció megvalósításában közreműködő egyéb partnerek (pl. munkaügyi központ, pályaválasztási tanácsadó munkatársai), Fodor József OKK Ifjúsági Pálya- és Szakmai Alkalmasságot Vizsgáló Osztály

5.3. Összefoglaló az intézményi HH/HHH adatok változásáról az érintett tanulók iskolai sikerességére vonatkoztatva

A 2005/2006. tanévtől jelen tanévig az intézményi létszám tanévenként átlagosan 25 fővel emelkedett. A HHH tanulók aránya a négy tanév alatt 18%-ról 27%-ra emelkedett. (Az intézményben ellátott átmeneti és tartós nevelésbe vettek száma ez idő alatt a háromszorosára nőtt.)

A habilitációs, rehabilitációs, egyéni felzárkóztató munka eredményességét mutatja, hogy az érintett tanévekben mindösszesen 1 fő évfolyamismétlő volt a magas óraszámú hiányzás miatt.

A 8. évfolyamot befejezők zömében a speciális szakiskolában illetve szakiskolában tanulnak tovább (SNI – hallássérült, halmozottan fogyatékos hallássérült populáció).

Természetesen, ha képességeik, fejleszthetőségük lehetővé teszi, szakközépiskolában is tovább tanulhatnak. Az elmúlt öt évben négy főt sikerült érettségit adóképzésbe beiskolázni, ebből egy fő HHH tanuló.

Minden lehetőséget igyekeznek kihasználni a megfelelő pályaválasztás segítésére. Együttműködési megállapodás alapján a Munkaügyi Központ segíti az olyan munkahely látogatásokat, ahol a fogyatékosság korlátai közt választható szakmákkal ismerkedhetnek a tanulók és szüleik. Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeink esetében fokozott segítséget nyújtunk szülőknek/nevelőszülőknek. A Dél-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ Pályaorientációs táborában több tanulók részt vett.

5.4. Elért eredmények a helyzetelemzés elkészítése óta

- A 250 óránál többet hiányzott tanulók körében 100% a HH/HHH
  - A hiányzások csökkentése érdekében rendszeres kapcsolatot alakítottak ki az érintett családsegítő hálózattal.
  - Kapcsolatba léptek a települési önkormányzatokkal, az illetékes jegyzővel/körjegyzővel

  - Felvették a kapcsolatot Kaposvár város valamint Somogy megye CKÖ vezetőjével. Segítségükkel szeretnének az egyes települések kisebbségi önkormányzataival is kapcsolatba lépni.
- A párhuzamos osztályok között a 25%-ot meghaladja a HH tanulók aránya.
  - A tanulók szakvéleményét újra áttanulmányozták (többen közülük 2008 októberében kontrollvizsgálaton voltak). A szakvéleményben leírt diagnózis, fejlesztési tanácsok nem teszik lehetővé a jelenlegi osztályba sorolás módosítását.

6. Célmeghatározás

6.1. Jövőképünk

Olyan intézmény szeretnénk lenni,, ahol szívesen tanulnak, élnek, dolgoznak, gyermekek és felnőttek, ahol a diákok – nemtől, vallási és faji hovatartozástól, fogyatékosságuktól függetlenül – felkészülhetnek a társadalmi beilleszkedésre, további tanulmányaikra, s ahol sikereket érnek el tanulmányaikban szabadidős tevékenységeiken, sport- s tanulmányi versenyeken sorstársaik és a többi gyermek között, még ha a leghátrányosabb helyzetekből indultak is.

6.2. Rövid távú célok (egy éven belül)

Egy éves időtávlatban el kívánjuk érni, hogy pontosan lássuk az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák mértékét és mélységét, és hozzákezdjünk a hátrányokból fakadó különbségek csökkentéséhez, jogszabályi előírásokhoz igazítsuk az intézményünkben, illetve az általunk gondozott, integráltan tanuló érzékszervi, mozgás-, beszédfogyatékos, illetve tanulási zavarral küzdő gyermekek, tanulók iskolai hátrányainak csökkentését.

6.3. Középtávú célok (három éven belül)

Három éven belül reményeink szerint már látható eredményei lesznek az esélykiegyenlítő munkának, amely megmutatkozik a SNI, illetve a közülük HH és HHH tanulók egyéni fejlesztési tervekben megfogalmazott céloknak való megfelelésében és továbbtanulási eredményeiben is.
Fontosnak tartjuk emellett eddig elért eredményeink fenntartását, további javítását is, így például a HH és a HHH diákok kiemelkedő arányú tanórán kívüli foglalkozásokon való részvételét. Eddig és ezután is változatos és nagyszámú tanórán kívüli elfoglaltságot szervezünk tanulóink számára. Így: sport, sakk, kézműves, számítógépes, tánc…. szakkörök, úszásoktatás, osztály- és tanulmányi kirándulások. A sajátos módszereket igénylő foglalkoztatás biztosításához – ellátott gyermekeink speciális szükségleteinek megfelelően – változatos módszertani ismeretekkel rendelkező szakemberekre van szükség. Ezért emelni kívánjuk az akkreditált tanfolyamokon részt vevő kollégáink számát.

6.4. Hosszú távú célok (hat éven belül)

- Hat éven belül valószínűsíthető, hogy a SNI gyermekek képességeinek és egyéni fejlesztési igényeikhez igazítva átalakítjuk a hagyományos osztálykereteket és a képesség-csoportos fejlesztést részesítjük előnyben. Ezzel biztosítjuk a SNI igényen belül a HH HHH tanulóink esélyegyenlőségét, a kiegyenlítetlen képesség profilú gyermekek felzárkóztatását.
- Biztosítani kívánjuk valamennyi tanulónknak – fogyatékosságuk függvényében – a számukra elérhető szakmák megismerését. Ennek érdekében tájékoztatást nyújtunk és intézménylátogatási lehetőséget biztosítunk azokba a középfokú intézményekbe, amelyek szakmaszerzési lehetőséget jelentenek tanulóink számára. A hátrányos helyzetű családok esetében szükség szerint egyéni segítséget is nyújtunk (jármű, kíséret illetve kommunikációs segítségnyújtás).
- Az integráltan tanuló SNI: testi-, érzékszervi fogyatékos gyermekek, tanulók számának várható további emelkedése elengedhetetlenné teszi az őket szakszerűen ellátni tudó gyógypedagógusok (utazótanárok) számának növelését.
- Az integráció elterjedésével a speciális intézményekben várhatóan a halmozottan fogyatékos gyermekek, tanulók kerülnek többségbe. Esélyegyenlőségük biztosítása érdekében, a számukra törvényben meghatározott habilitációs, rehabilitációs egyéni felzárkóztató órákat csak a speciális végzettségű szakemberek számának növelésével látjuk biztosíthatónak.

7. Akcióterv

7.1. Megvalósítási terv

A SNI – HHH tanulók iskolai sikerességének javítása

Feltárt probléma	**A SNI tanulóink, köztük a HH/HHH diákjaink nagy számban speciális szakiskolában tanulnak tovább**
Elérendő cél	Növeljük a szakiskolai továbbtanulási arányt
Beavatkozások	1. Az oktatás szervezeti kereteinek átalakítása Képességcsoportos oktatás kialakítása Pedagógiai módszertan fejlesztés TÁMOP és egyéb pályázati lehetőségek kihasználása 2. Komplex felkészítő program a SNI tanulók iskolai sikerességének javítása érdekében. a) egyéni fejlesztések, csoportos foglalkozások fenntartása az iskolában és a kollégiumban egyaránt b) tanulók mentorálása c) TÁMOP és egyéb pályázati lehetőségek kihasználása d) jelzőrendszer működtetése a problémák gyors felismerése és kezelése érdekében e) A HHH tanulók minél nagyobb arányban történő bevonása a kollégiumi ellátásba f) Útravaló Programba történő bekapcsolódás) 3. Tájékoztatás, kommunikáció a) Informálódás, és tájékoztatás a HH és HHH-tanulók továbbtanulási lehetőségeinek támogatási rendszeréről, annak érdekében, hogy

	az iskola továbbtanulásra tudja sarkallni a hátrányos helyzetű tanulóit. b) Pályázati programok feltárása (megyei, régiós, minisztériumi, közalapítványi, magánalapítványi, stb.), pályázatok folyamatos nyomon követése (internet, folyóiratok) c) A HHH-tanulók megismertetése a számukra biztosított továbbtanulási lehetőségekkel, támogatásokkal d) szülői tájékoztató program végrehajtása, továbbtanulás, kollégiumi részvétel, stb. fontosságáról; a kommunikáció és együttműködés hatékonyságának növelése a szülőkkel és segítő szolgáltatásokkal, társadalmi partnerekkel e) pályaorientáció hangsúlyosabbá tétele az osztályfőnöki órák tananyagában f) a fogyatékosok számára elérhető szakmák megismertetése a tanulókkal és szüleikkel
Felelős	osztályfőnök, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős
Partner	szakértői bizottságok
Határidő	2009. augusztus 31., majd folyamatos
Kiinduló érték	szakiskolában tovább tanuló HHH diákok aránya 10%
Indikátorok rövidtávon	HHH-továbbtanulási arányok legfeljebb 20%-ban térnek az átlagtól. A HHH-s tanulók részvételi aránya az Útravaló vagy más ösztöndíj programban: 10%
Indikátorok középtávon	A súlyos diagnózisú tanulópopuláció összetételében nem változik. A rövidtávú indikátorok fenntartása
Indikátorok hosszú távon	A súlyos diagnózisú tanulópopuláció összetételében nem változik. A rövidtávú indikátorok fenntartása
Az indikátorok forrása	intézményi nyilvántartás, aktualizált Esélyegyenlőségi Terv
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: érintett diákok, pedagógusok, valamint szülők együttműködési szándékának, az ügy mellett történő elkötelezettségének alacsony szintje. A speciális intézményi ellátásba egyre súlyosabb diagnózisú tanulók kerülnek. A kockázat csökkentésének eszköze: - diákok egyéni felkészítése, szemléletformálása - pedagógusok módszertani kompetenciáinak fejlesztése - együttműködés a szülőkkel, rendszeres és részletes tájékoztatás, párbeszéd
Erőforrások	intézményvezetés, tanári kar szükséges erőforrás lehet: - a képzések anyagi fedezete, képző szervezetek; működő modellek megismerése
Státusz	előkészítés alatt

Pedagógiai módszerek, pedagógusi kompetenciák fejlesztése

Feltárt probléma	**Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását segítő módszertani képzésekben nem vettek még részt a pedagógusok.** Hiányok tapasztalhatók a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményességét segítő korszerű pedagógiai módszerek alkalmazása terén; az intézmények nem kapcsolódtak be az Integrált Pedagógiai Rendszerbe.
Elérendő cél	A pedagógusok ismerik és alkalmazzák a korszerű, inklúzív pedagógiát, differenciáló módszertant és a kulcs kompetenciákat fejlesztő programokat a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredményes oktatásának megvalósítása érdekében. Integrált pedagógiai módszerek alkalmazása, IPR-ben történő eredményes részvétel, integrációs normatíva lehívása
Beavatkozások	a) Vonatkozó pályázati lehetőségekbe (TÁMOP) történő bekapcsolódás b) SNI normatíva igénybevétele szakértői vélemény alapján
Felelős	intézményvezető
Partner	Oktatási és Kulturális Minisztérium Educatio Kht.; Somogy Megyei Önkormányzat
Határidő	2009. augusztus 31.
Kiinduló érték	A hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását segítő módszertani képzéseken részt vettek száma: 0
Indikátorok rövidtávon	A módszertani fejlesztő továbbképzésen részt vett pedagógusok száma: 10
Indikátorok középtávon	A módszertani fejlesztő továbbképzésen részt vevő pedagógusok számának lehetőség szerinti emelése
Indikátorok hosszú távon	A módszertani fejlesztő továbbképzésen részt vevő pedagógusok számának lehetőség szerinti emelése
Az indikátorok forrása	intézményi nyilvántartások, aktualizált Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: a pedagógusok inkább saját szakterületükön szeretik tovább képezni magukat A kockázat csökkentésének eszköze: - az Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervet a tantestületek minden tagjával megismertetjük, az Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv alapján készült intézményi akciótervről a testületek határozatot hoznak - pályázati támogatást igyekszünk elnyerni a képzésen történő részvétel megvalósításához
Erőforrások	intézmények vezetői, tanári kar szükséges erőforrás lehet: - a képzések anyagi fedezete, képző szervezetek
Státusz	előkészítés alatt

A HH/HHH gyermekek/tanulók teljes körű nyilvántartásának megteremtése

Feltárt probléma	**A HH/HHH gyermekek/tanulók nyilvántartása, különös tekintettel a HHH-sokra, hiányos, esetleges.**
Elérendő cél	Megteremteni az egységes, teljes körű nyilvántartást és biztosítani az adatbázis folyamatos karbantartását
Beavatkozások	- A nyilatkozattétel eljárásrendjének felülvizsgálata Informatikai adatbázis létrehozása és folyamatos karbantartása
Felelős	intézményvezetés
Partner	Beiskolázási területünk (Dél-Dunántúl) érintett településeinek önkormányzatai, jegyzői
Határidő	2009. augusztus 31.
Kiinduló érték	Nincs adatbázis
Indikátorok rövidtávon	Az adatbázis létrehozása
Indikátorok középtávon	
Indikátorok hosszú távon	Az adatbázis folyamatos karbantartása, frissítése
Az indikátorok forrása	Önkormányzatok, jegyzők jelzéseinek dokumentációja
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A szülők nem élnek nyilatkozati jogukkal. Az önkormányzatok, jegyzők és az intézmény között nem alakul ki a megfelelő kommunikáció. Kockázatok csökkenthetők: Szülők meggyőzése a nyilatkozattétel fontosságáról, szükség esetén segítségnyújtás az adatlapok értelmezéséhez, kitöltéséhez. Akadozó kommunikáció esetén személyes konzultáció az érintett jegyzőkkel.
Erőforrások	intézmények vezetői, tanári kar informatikai infrastruktúra
Státusz	előkészítés alatt

7.2. Akcióterv beavatkozásainak összefoglalása

Helyzet-elemzés megállapítás ára (problémára) **hivatkozás**	**Cél konkrét szöveges megfogalmazása**	**Intézkedés leírása**	**Az intézkedés felelőse**	**Az intézkedés megvalósításának határideje**	**Kiinduló érték** (a kiinduló állapotot jellemző adat, aminek javítására az intézkedés irányul)	**Az intézkedés eredményes-ségét mérő indikátor rövidtávon (1 év)**	**Az intézkedés eredményes-ségét mérő indikátor középtávon (3 év)**	**Az intézkedés eredmény es-ségét mérő indikátor hosszútáv on (6 év)**	**Az intézkedés megvalósításáh oz szükséges erőforrás**	**Az intézke-dés státusza**
A SNI tanulóink, köztük a HH/HHH diákjaink nagy számban speciális szakiskolába n tanulnak tovább	Növeljük a szakiskol ai továbbta nulási arányt	Az oktatás szervezet i kereteine k átalakítás a A HHH-tanulók megisme rtetése a számukr a biztosított továbbta nulási lehetősé gekkel, támogatá sokkal	**i**ntézményv ezetés	2012. jún. 30	szakiskolába n tovább tanuló HHH diákok aránya 10%	HHH-továbbtanulá si arányok legfeljebb 20%-ban térnek az átlagtól. A HHH-s tanulók részvételi aránya az Útravaló vagy más ösztöndíj programban: 10%	A súlyos diagnózisú tanulópopuláció összetételéb en nem változik. A rövidtávú indikátorok fenntartása	A súlyos diagnózisú tanulópopul áció összetételé ben nem változik. A rövidtávú indikátorok fenntartása	intézményvezeté s, tanári kar szükséges erőforrás lehet: - a képzések anyagi fedezete, képző szervezetek; működő modellek megismerése	Előkészít és alatt

A HH/HHH tanulók felzárkoztatását végző pedagógusok IPR képzésekben nem vettek részt	Integrált pedagógiai módszerek alkalmazása, IPR-ben történő eredményes részvétel	Vonatkozó pályázati lehetőségekbe (TÁMOP) történő bekapcsolódás	intézményvezetés	2009. aug. 31.	A hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását segítő módszertani képzéseken részt vettek száma: 0	A módszertani fejlesztő továbbképzésen részt vett pedagógusok száma: 10	A módszertani fejlesztő továbbképzésen részt vevö pedagógusok számának lehetőség szerinti emelése	A módszertani fejlesztő továbbképzésen részt vevö pedagógusok számának lehetőség szerinti emelése	intézmények vezetői, tanári kar szükséges erőforrás lehet: - a képzések anyagi fedezete, képző szervezetek	Előkészít és alatt
A HH/HHH gyermekek/tanulók nyilvántartása, különös tekintettel a HHH-sokra, hiányos, esetleges.	Megteremteni az egységes, teljes körű nyilvántartást és biztosítani az adatbázis folyamatos karbantartását	A nyilatkozattétel eljárásrendjének felülvizsgálata Informatikai adatbázis létrehozása és folyamatos karbantartása	intézményvezetés	2009.08.31	Nincs adatbázis	Adatbázis létrehozása	Az adatbázis folyamatos karbantartása, frissítése	Az adatbázis folyamatos karbantartása, frissítése	intézmények vezetői, tanári kar informatikai infrastruktúra	Előkészít és alatt

8. Megvalósítás

CÉL	FELADAT	MÓDSZER/ESZKÖZ	FELELŐS	GYAKORISÁG
Minden intézményi érintett dokumentumban érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és a program célkitűzései	Az intézmény működését és pedagógiai munkáját meghatározó dokumentumok vizsgálata.	Dokumentumelemzés	Intézményvezetés	A program elfogadása után és a dokumentumok módosításakor
A folyamatos visszacsatolással és értékeléssel az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség elveinek folyamatos érvényesítése	Az értékelés, visszacsatolás megtervezése	Az Akciótervben meghatározott és ütemezett feladatok végrehajtásának ellenőrzése	Intézményvezetés	Évente
Felkészült szakemberek döntéshozók, települési tisztségviselők, intézményvezetők (partnerintézményekben is) működjenek együtt az érintett szakterületen	Továbbképzések, konzultációk, fórumok szervezése	Szakemberek meghívása	Intézményvezetés	Évente

9. Megvalósulást segítő egyéb programok

Az Esélyegyenlőségi Terv végrehajtását segítő egyéb programelemek, összefüggések

Kiemelt programelem	Ezek alapján meghatározott feladatok	Határidők	Célértékek	Feladatok státusza	Koordinációs feladat	Koordinációért felelős személy
Saját tananyagfejlesztés	Sérülés specifikus fejlesztő feladatok digitális megvalósítása	2009.08. 31. azt követően folyamatos	10 témakönyv, 12 téma digitális feldolgozása	folyamatban	Team munkaterv	Munkaközösség vezetők
TÁMOP, vagy TIOP pályázat alapján támogatott fejlesztés	Az oktatást/nevelést segítő speciális eszköztárának bővítése	2009.08. 31. azt követően folyamatos	TÁMOP314 – kompetencia alapú program csomagok (5 tanulócsoport, 1 nyelvi labor	Folyamatban illetve előkészítés alatt	Tevékenységek ütemezése	Iskolavezetés, munkaközösség vezetők

10. Kockázatelemzés

Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés eredményes megvalósulásának kockázata	A kockázat következményének súlyossága (1-3)	A kockázat bekövetkezésének valószínűsége (1-3)	A kockázat elhárításának, kezelésének tervezett módja
Növeljük a szakiskolai továbbtanulási arányt	Az oktatás szervezeti kereteinek átalakítása.	Kevésnek bizonyul a habilitációs/ rehabilitációs óraszám.	3	1	Óraszámok átcsoportosítása
	A HHH-tanulók megismertetése a számukra biztosított továbbtanulási lehetőségekkel, támogatásokkal	érintett diákok, pedagógusok, valamint szülők együttműködési szándékának, az ügy mellett történő elkötelezettségének alacsony szintje.	2	2	Rendszeres szülői tájékoztatás, nyílt napokon való részvétel szervezése
		A speciális intézményi ellátásba egyre súlyosabb diagnózisú	3	2	Sajátos igényekhez igazodó beiskolázás

		tanulók kerülnek.			
Integrált pedagógiai módszerek alkalmazása, IPR-ben történő eredményes részvétel	Vonatkozó pályázati lehetőségekbe (TÁMOP) történő bekapcsolódás	A pedagógusok inkább saját szakterületükön szeretik tovább képezni magukat	2	1	Tájékoztató előadások a képzések szükségességéről.
Megteremteni az egységes, teljes körű nyilvántartást és biztosítani az adatbázis folyamatos karbantartását	A nyilatkozattétel eljárásrendjének felülvizsgálata Informatikai adatbázis létrehozása és folyamatos karbantartása	A szülők nem élnek nyilatkozati jogukkal. Az önkormányzatok, jegyzők és az intézmény között nem alakul ki a megfelelő kommunikáció.	3 3	2 1	Szülők meggyőzése a nyilatkozattétel fontosságáról. Szükség esetén személyes konzultáció az érintett jegyzőkkel.

11. Monitoring, nyilvánosság és konzultáció

CÉL	FELADAT	MÓDSZER/ESZKÖZ	FELELŐS	GYAKORISÁG
Az eredményesség megállapítása	Az intézkedésekhez kapcsolt indikátoroknak való megfelelés mértékének megállapítása	Az adatok feldolgozása	Intézményvezetés, nevelőtestület	Évente az éves beszámolók részeként adott szempontsor alapján
Minden érintett megismerhesse a programban rögzítettek teljesülését	Az éves eredmények közzététele	Intézményi fórumok, honlap, intézményismertetők, média	Intézményvezetés, munkaközösség vezetők, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős	Legalább évente egyszer, és jelentős események esetén

12. Konzultáció, visszacsatolás

A Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv a megye jelentős részének életét érinti. Éppen ezért a Somogy Megyei Önkormányzat, mint fenntartó a programot a közgyűlési véleményezés és elfogadás előtt széleskörű konzultációra bocsátotta.

A megvalósítás során

- Fórumokat szervez a közoktatási intézmények vezetői és dolgozói számára, melyre meghívja a fenntartása alatt álló, valamint a nem önkormányzati intézmények munkatársait.
- Szakmai és társadalmi partnerei számára fórumot szervez, melyen megismerteti őket a programmal és várható eredményeivel.
- A partnerek véleményeit jegyzőkönyvvel dokumentálja, és az észrevételeket, amennyiben nem ütköznek a program alapgondolatával, a program megvalósítása során felhasználja.

Szankcionálás

Amennyiben a fentiekben leírt megvalósítás, az éves monitoring, az önértékelés során arra derül fény, hogy a vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, az önkormányzat elemzi az okokat az érintettek, és szükség esetén külső szakértő bevonásával, megállapítja a felelősségeket, intézkedési tervet készít.

Záradék

A Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervet a Somogy Megyei Önkormányzat Közgyűlése 2009. február 13-án megvitatta és elfogadta.

……. …….....

Bogdán Péter
Közoktatási esélyegyenlőségi szakértő

Gelencsér Attila
közgyűlés elnöke

……

Gyurina Éva
Igazgató
Duráczky József Pedagógiai Fejlesztő
és Módszertani Központ

Záradék

A Somogy Megyei Önkormányzata által készített

a

DURÁCZKY JÓZSEF PEDAGÓGIAI FEJLESZTŐ ÉS MÓDSZERTANI KÖZPONT

Közoktatási Helyzetelemzési és Esélyegyenlőségi Tervének készítését véleményeztem és támogatom az Oktatási és Kulturális Minisztérium részéről.

Szupervizori engedéllyel a mai napon aláírásra került.

Kaposvár , 2009. január 30.

Bogdán Péter
közoktatási esélyegyenlőségi szakértő
1080